

ДВНЗ «Донецький національний технічний університет»

Економіко-гуманітарний факультет

Кафедра управління і фінансово-економічної безпеки

«До захисту допущено»

Завідувач кафедри

_____ Попова О.Ю.

(підпис) (ініціали, прізвище)

“ _____ ” _____ 2023 р.

Випускна кваліфікаційна робота

магістра

на тему: «Удосконалення процесу заповнення звітності підприємства шляхом
автоматизації обліку»

Виконав: студент ІІ курсу, групи ОПМ-22

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Спеціальність 071 Облік і оподаткування

П.І.Б. студента Безшапка Олена Олексіївна

(підпис)

Керівник: Лизунова О.М. д.е.н.,

професор, професор каф. УФЕБ

(підпис)

Рецензент:

К.е.н., доцент кафедри

економіки підприємства Е.М. Придатко

(підпис)

Директор ТОВ «ІТЦ «КОМПАС» А.А. Ялоза

(підпис)

*Засвідчую, що у цій дипломній роботі немає
запозичень з праць інших авторів без
відповідних посилань.*

Студент _____
(підпис)

Луцьк – 2023

ДВНЗ «Донецький національний технічний університет»

Економіко-гуманітарний факультет

Кафедра управління і фінансово-економічної безпеки

Освітній ступінь магістр

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Спеціальність 071 Облік і оподаткування

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Завідувач кафедри _ Попова О.Ю.

“ ____ ” _____ 2023 року

З А В Д А Н Н Я НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ МАГІСТРА

Безшапко Олена Олексіївна

1. Тема кваліфікаційної роботи «Удосконалення процесу заповнення звітності підприємства шляхом автоматизації обліку» керівник кваліфікаційної роботи: д.е.н., професор, професор каф. УФЕБ Лизунова О.М. затверджені наказом № 496 від «29» 09.2023р.

2. Строк подання студентом кваліфікаційної роботи: 01.12.2023 року.

3. Вихідні дані до кваліфікаційної роботи: Характеристика звітності підприємства ТОВ «ІТЦ «КОМПАС», аналіз ведення звітності.

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки: аналіз існуючого процесу заповнення звітності підприємства, розрахунок фінансових показників, аналіз можливостей автоматизації обліку, визначення зміни ручного обліку на автоматизований, оцінка ефективності впровадженої системи та коригування за необхідності, підготовка користувачів та персоналу до роботи з автоматизованою системою обліку.

5. Перелік графічного матеріалу: зміни вартості основних засобів протягом останніх 4 років, тис. грн., динаміка валового прибутку на підприємстві за період з 2017-2022 рік тис. грн., рентабельність на підприємстві «ІТЦ «КОМПАС» з 2017 по 2022 рік, %, аналіз чистого прибутку, причини затримки в термінах звітності на підприємстві, динаміка часу ведення обліку з 2021 по 2023 рр. та прогноз на 2024 рік з урахуванням автоматизації, %.

6. Консультанти розділів кваліфікаційної роботи:

Розділ	Консультант	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв
Розділ 1	Лизунова О.М.		
Розділ 2	Лизунова О.М.		
Розділ 3	Лизунова О.М.		

7. Дата видачі завдання: 04.09.2023 р.

Керівник _____
(підпис)

Завдання прийняв до виконання _____
(підпис)

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ п/п	Найменування етапів кваліфікаційної роботи	Термін виконання етапів роботи	Примітка
1	Характеристика теоретичних аспектів звітності підприємства	29.09 - 11.10	
2	Аналіз діяльності підприємства ТОВ ІТЦ «КОМПАС»	12.10 - 26.10	
3	Визначення способу ведення фінансової звітності	27.10 – 13.11	
4	Підбір програми для автоматизації обліку	14.11 – 22.11	
5	Рекомендації для прискорення заповнення звітності шляхом автоматизації обліку	23.11 - 30.11	

Студент

(підпис)

Керівник кваліфікаційної
роботи

(підпис)

Безшапко О.О
(прізвище і ініціали)
Лизунова О.М.

(прізвище і ініціали)

АНОТАЦІЯ

Безшапко О. О. Удосконалення процесу заповнення звітності підприємства шляхом автоматизації обліку / Випускна кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня «магістр» за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування». – ДВНЗ ДонНТУ, Луцьк, 2023.

Магістерська робота присвячена вивченню та впровадженню інновацій у процес заповнення звітності підприємства. Основний акцент роботи робиться на використанні автоматизації обліку для полегшення та прискорення процедур звітності. Досліджено сучасний стан облікових процесів та виділено основні труднощі, пов'язані із ручним веденням звітності.

У процесі дослідження було проведено аналіз існуючих систем обліку та виявлено проблемні аспекти, пов'язані з ручним введенням даних та звітності.

Ключові слова: звітність, фінансова звітність, податкова звітність, автоматизація обліку.

Апробація результатів роботи:

1. XIV Міжнародна науково-практична конференція молодих науковців, аспірантів, здобувачів і студентів. Тема: «Сучасні проблеми і перспективи розвитку обліку, аналізу і контролю в умовах глобалізації економіки» 5 листопада 2022 року м. Луцьк

2. Всеукраїнська науково-практична конференція. Тема: «Сучасні тенденції розвитку економіки та обліку: наукові горизонти» 23 березня 2023 року м.Луцьк, ДВНЗ «ДонНТУ»

3. Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «Глобальні зміни вітчизняного фінансового сектору в посткризовий (післявоєнний) період». Тема доповіді: «Удосконалення процесу заповнення фінансової звітності підприємства шляхом автоматизації обліку» 12 жовтня 2023 року.

Зауваження та рекомендації щодо подальшого вдосконалення системи обліку та впровадження нових інновацій висловлюються як ключовий внесок даної роботи у розвиток обліково-аналітичної сфери підприємства.

SUMMARY

Beshapko O. O. Improvement the process of completing enterprise reporting through accounting automation / Master's Thesis for the degree of «Master» in the specialty 071 «Accounting and taxation.» – DonNTU, Lutsk, 2023.

The thesis is dedicated to studying and implementing innovations in the process of filling out the enterprise's reporting. The main focus of the work is on the utilization of accounting automation to facilitate and expedite reporting procedures. The current state of accounting processes has been examined, and the main challenges associated with manual reporting are identified.

During the research, an analysis of existing accounting systems was conducted, revealing problematic aspects related to manual data entry and reporting.

Comments and recommendations for further improvement of the accounting system and the implementation of new innovations are expressed as a key contribution of this work to the development of the accounting-analytical sphere of the enterprise.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	7
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУ ЗАПОВНЕННЯ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	10
1.1 Теоретичні основи звітності підприємства.....	10
1.2 Інструменти, переваги та недоліки автоматизації обліку.....	17
1.3 Автоматизація обліку підприємства на сучасному етапі.....	29
ВИСНОВОК ДО РОЗДІЛУ 1	38
РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТОВ "ІТЦ"КОМПАС" ...	41
2.1 Характеристика підприємства ТОВ «ІТЦ «КОМПАС»	41
2.2 Аналіз показників фінансової звітності підприємства	47
2.3 Облікова політика підприємства.	62
ВИСНОВОК ДО РОЗДІЛУ 2.....	71
РОЗДІЛ 3 РОЗРОБКА ТА ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ АВТОМАТИЗАЦІЇ ОБЛІКУ	74
3.1 Вибір програмного забезпечення для автоматизації обліку.....	74
3.2 Практичне вдосконалення процесу заповнення звітності підприємства шляхом автоматизації обліку	85
ВИСНОВОК ДО РОЗДІЛУ 3.....	99
ВИСНОВКИ	101
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	104
ДОДАТКИ	114

ВСТУП

Сучасний розвиток технологій та швидкі темпи змін у сфері фінансового управління ставлять підприємства перед необхідністю ефективного використання інноваційних рішень для підвищення ефективності та конкурентоспроможності.

Актуальність: впровадження систем автоматизації обліку на прикладі ТОВ "ІТЦ"КОМПАС", що дозволить забезпечити високий рівень фінансового менеджменту та оптимізувати робочі процеси.

В умовах постійного росту конкуренції та змін в економічному середовищі підприємства повинні стрімко адаптуватися до нових реалій. Запровадження інформаційних технологій у сфері обліку стає стратегічним рішенням для забезпечення стійкого розвитку та оптимізації управлінських процесів.

Мета роботи: розробка та впровадження системи автоматизації обліку на підприємстві ТОВ "ІТЦ"КОМПАС" з метою покращення робочих процесів та оптимізації фінансового управління.

Для досягнення цієї мети були визначені наступні завдання:

1. Розглянути основи звітності підприємства
2. Визначити переваги та недоліки підприємства
3. Розглянути автоматизацію обліку на сучасному етапі
4. Ознайомитись з підприємством ТОВ «ІТЦ «КОМПАС»
5. Проаналізувати основні показники звітності підприємства
6. Ознайомитись з обліковою політикою підприємства
7. Розглянути програмне забезпечення, що відповідає специфіці підприємства
8. Запропонувати рекомендації щодо автоматизації обліку

Предмет дослідження: впровадження програмного забезпечення BAS для автоматизації обліку.

Об'єкт дослідження: автоматизація обліку на підприємстві ТОВ "ІТЦ"КОМПАС".

Методологія дослідження передбачає аналіз сучасних тенденцій у сфері

фінансового управління, дослідження робочих процесів підприємства, а також впровадження системи автоматизації обліку.

У першому розділі роботи проведено огляд літературних джерел та аналіз сучасних тенденцій у сфері фінансового управління. Другий розділ присвячений детальному аналізу фінансово-господарської діяльності ТОВ "ІТЦ"КОМПАС", зокрема впровадженню системи автоматизації обліку та її впливу на робочі процеси. Детальний аналіз робочих процесів вказує на переваги та можливі позитивні зміни, що виникають внаслідок використання програмного забезпечення BAS.

На прикладі підприємства проаналізовано вплив системи на час ведення обліку, що призвело до значного зменшення витрат та підвищення швидкості формування звітності. Також враховані позитивні зміни у якості звітності, які визначаються шляхом автоматизованого контролю за правильністю та повнотою введення даних.

Детальний аналіз економічних переваг впровадження системи автоматизації обліку на підприємстві "ІТЦ"КОМПАС". Визначені очікувані ефекти, такі як зниження витрат на ведення обліку, збільшення швидкості формування звітності та покращення якості фінансової звітності.

Науковим результатом роботи є уточнення та вирішення теоретичних і методичних завдань, пов'язаних з удосконаленням заповнення звітності шляхом автоматизації обліку.

Практичне значення одержаних результатів полягає у їх використанні з метою покращення процесу заповнення звітності та ведення обліку на підприємстві. Результати дослідження і розроблені рекомендації з запровадження бухгалтерської програми BAS дозволять удосконалити ефективність заповнення звітності та зменшити час наведення обліку.

Апробація результатів роботи. Основні положення роботи були представлені на всеукраїнській науково-практичній інтернет-конференції "Глобальні зміни вітчизняного фінансового сектору в посткризовий (післявоєнний)

період". Тема доповіді: "Удосконалення процесу заповнення фінансової звітності підприємства шляхом автоматизації обліку" (12 жовтня 2023 року).

Загальний висновок дипломної роботи підкреслює необхідність впровадження сучасних інструментів автоматизації обліку для підтримки ефективного фінансового управління та підвищення конкурентоспроможності підприємства.

Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (70 найменувань на 104-109 сторінках) та 2 додатків (на 110-115 сторінках). Загальний обсяг кваліфікаційної роботи становить 115 сторінок, основний зміст викладено на 10-103 сторінках. Робота містить 22 таблиці і 7 рисунків.

РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУ ЗАПОВНЕННЯ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1.1 Теоретичні основи звітності підприємства

Успішне функціонування сучасного підприємства неможливе без чіткого та систематичного відстеження його фінансових операцій та діяльності. Звітність підприємства становить один з ключових інструментів управління, що дозволяє не лише контролювати фінансовий стан підприємства, а й забезпечує об'єктивну оцінку його ефективності. В контексті економічної та фінансової діяльності підприємств звітність виступає не тільки як обов'язковий інструмент звітності перед контролюючими органами, але й як потужний аналітичний засіб для стратегічного планування та прийняття управлінських рішень. Зрозуміння загальних основ звітності підприємства відіграє важливу роль у забезпеченні його стабільності та конкурентоспроможності на ринку.

Звітність підприємства - це система документів, що відображає фінансовий стан, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства за звітний період. [1]

Фінансова звітність - це система взаємопов'язаних форм звітності, що містить інформацію про фінансовий стан, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства за звітний період [2]:

- 1) Баланс
- 2) Звіт про прибутки та збитки
- 3) Звіт про рух грошових коштів
- 4) Звіт про власний капітал

Статистична звітність - це система форм звітності, що містить інформацію про діяльність підприємства, яка використовується для аналізу, прогнозування та планування економічних процесів [3].

Оперативна звітність - це система форм звітності, що містить інформацію про

поточну діяльність підприємства, яка використовується для управління підприємством.

Призначення звітності підприємства:

- Інформування внутрішніх та зовнішніх користувачів про діяльність підприємства
- Прийняття управлінських рішень
- Контроль за фінансовою та господарською діяльністю підприємства.

Звітність підприємства є важливим аспектом його діяльності і включає в себе різні типи звітів та документів, які надають інформацію про фінансовий стан, результати роботи і інші аспекти підприємницької діяльності. Важливим є правильне дотримання принципів та нормативного регулювання звітності для забезпечення якісної і достовірної інформації.

Нормативне регулювання звітності підприємства в Україні включає такі ключові акти:

1. Закон України "Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні". Цей закон встановлює загальні принципи бухгалтерського обліку та вимоги до фінансової звітності підприємств. [4]
2. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку. Ці стандарти конкретизують вимоги і правила бухгалтерського обліку та фінансової звітності для різних типів підприємств і ситуацій. [5]
3. Інструкція щодо заповнення форм фінансової звітності. Ця інструкція містить рекомендації та вказівки щодо правильного заповнення і подання фінансової звітності відповідно до законодавства. [6]

Принципи звітності підприємства - це основні правила, яким повинна відповідати звітність підприємства.

Основні принципи звітності підприємства:

- Суттєвість
- Неперервність
- Універсальність

- Неперекручуваність
- Обережність
- Справедливе відображення
- Послідовність
- Доречність [7].

В таблиці 1.1 розглянемо детальний опис принципів звітності.

Таблиця 1.1 - Принципи звітності

Принцип звітності	Опис
Суттєвість	Інформація в звітності повинна бути достатньою та важливою для користувачів, щоб вони могли приймати на її основі обґрунтовані рішення.
Неперервність	Звітність має бути підготовлена на основі припущення про те, що підприємство буде продовжувати свою діяльність на невизначений термін.
Універсальність	Звітність має бути підготовлена на основі загальноприйнятих стандартів і принципів, щоб забезпечити її порівнянність з іншими підприємствами.
Неперекручуваність	Інформація в звітності не повинна бути спотвореною або зміненою з метою підвищення або зниження результатів.
Обережність	Звітність має бути підготовлена з обережністю та дотриманням всіх правил і стандартів, щоб уникнути недооцінки активів та зобов'язань.
Справедливе відображення	Інформація повинна відображати дійсний стан речей і результати діяльності підприємства.
Послідовність	Звітність має бути підготовлена з дотриманням однакових методів та принципів упродовж часу, щоб забезпечити її порівнянність.
Доречність	Інформація в звітності повинна бути відповідною конкретній ситуації та потребам користувачів.

Принцип суттєвості — підприємство не має включати в звітність інформацію, яка не є важливою для користувачів. Наприклад, якщо підприємство має невелику суму дебіторської заборгованості, то воно може не включати її в

баланс, якщо це не вплине на фінансовий стан підприємства.

Принцип неперекручуваності — підприємство має уникати будь-яких дій, які можуть призвести до спотвореної інформації в звітності. Наприклад, підприємство не може включати в прибуток доходи, які ще не були отримані.

Принцип обережності — підприємство має бути обережним при оцінці активів і зобов'язань. Наприклад, підприємство має оцінювати дебіторську заборгованість за сумою, що ймовірно буде отримана [8].

Принцип справедливого відображення — підприємство має відображати в звітності дійсний стан речей і результати діяльності. Наприклад, підприємство має відображати в балансі активи за їхньою справедливою вартістю.

Принцип послідовності — підприємство має дотримуватися одних і тих же методів і принципів при складанні звітності. Наприклад, підприємство має використовувати той самий метод амортизації основних засобів протягом усього строку їх експлуатації.

Принцип доречності — підприємство має надавати в звітності інформацію, яка є відповідною конкретній ситуації та потребам користувачів. Наприклад, підприємство, яке займається торгівлею, має надавати в звітності інформацію про обсяги продажів та прибуток.[9]

Підготовка звітності підприємства включає в себе етапи, які демонструє рисунок 1.1:

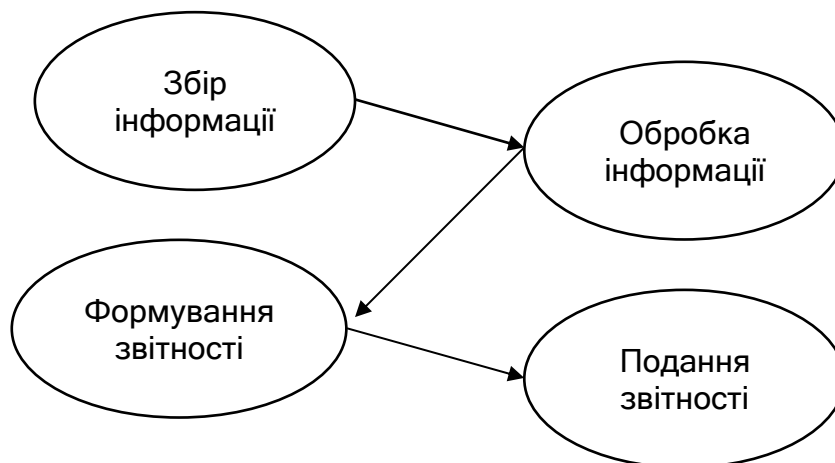

Рисунок 1.1 - Етапи підготовки звітності [10]

На першому етапі необхідно зібрати всю необхідну облікову інформацію.

До облікової інформації відносяться дані про господарські операції, які були здійснені підприємством протягом звітного періоду. Ці дані містяться в бухгалтерських документах, таких як:

- Рахунки бухгалтерського обліку
- Бухгалтерські проводки
- Бухгалтерські регістри
- Бухгалтерська звітність

В таблиці 1.2 розглянемо облікові документи.

Таблиця 1.2 - Облікові документи підприємства [11]

Тип документу	Опис даних	Дата отримання
Рахунки бухгалтерського обліку	Деталізація фінансових рухів за період	Дата створення рахунку
Бухгалтерські проводки	Інформація про всі обороти та залишки на рахунках	Дата внесення проводки
Бухгалтерські регістри	Реєстрація всіх облікових операцій за період	Дата створення реєстру
Бухгалтерська звітність	Зведена інформація про фінансовий стан підприємства	Дата складання звіту

На другому етапі необхідно обробити зібрану облікову інформацію. Це означає, що необхідно провести її перевірку на правильність і повноту, а також обчислити всі необхідні показники.

На цьому етапі необхідно зібрати всі необхідні облікові документи. Для цього можна використовувати такі методи:

- Ручний збір
- Механізований збір
- Автоматизований збір.

Ручний збір передбачає, що облікові документи збираються вручну. Цей

метод є досить трудомістким і вимагає багато часу.

Механізований збір передбачає використання спеціального обладнання для збору облікових документів. Цей метод є більш ефективним, ніж ручний збір, але все одно вимагає певних витрат.

Автоматизований збір передбачає використання програмного забезпечення для збору облікових документів. Цей метод є найефективнішим, але вимагає значних інвестицій у програмне забезпечення та обладнання.

На цьому етапі необхідно перевірити зібрану облікову інформацію на правильність і повноту. Для цього можна використовувати такі методи:

- Внутрішня перевірка
- Зовнішня перевірка.

Внутрішня перевірка проводиться співробітниками підприємства. Цей метод є менш витратним, ніж зовнішня перевірка, але не завжди є достатньо ефективним.

Зовнішня перевірка проводиться аудиторською компанією. Цей метод є більш витратним, ніж внутрішня перевірка, але є більш ефективним.

На третьому етапі необхідно сформулювати звітність. Звітність складається з різних форм, які відображають різні аспекти діяльності підприємства. Також необхідно перевірити звітність на достовірність. Це означає, що необхідно порівняти дані звітності з даними облікової інформації, а також з даними інших джерел.

На четвертому етапі звітність затверджується керівником підприємства та подається в різні органи, залежно від її виду.

- Податкова звітність подається в Державну податкову службу України (ДПС). До податкової звітності відносяться такі форми, як декларація з податку на прибуток підприємств, декларація з податку на додану вартість, декларація з податку на нерухоме майно та інші.

- Статистична звітність подається в Державну службу статистики України (ДССУ). До статистичної звітності відносяться такі форми, як форма №1-П

(квартальна) "Звіт про фінансові результати", форма №2-П (річна) "Звіт про рух грошових коштів", форма №3-П (річна) "Звіт про власний капітал" та інші [12].

- Звітність перед банками подається в банк, в якому підприємство має відкриті рахунки. До звітності перед банками відносяться такі форми, як баланс, звіт про прибуток і збиток, звіт про рух грошових коштів та інші [13].

- Звітність перед контрагентами подається в інші підприємства, з якими підприємство має ділові відносини. До звітності перед контрагентами відносяться такі форми, як акти виконаних робіт, накладні, рахунки-фактури та інші [14].

Терміни подання звітності встановлюються законодавством. У більшості випадків звітність подається в установлені строки до кінця місяця, наступного за звітним періодом.

Для того, щоб підготувати достовірну та інформативну звітність, необхідно дотримуватися таких порад:

- Збирати всі необхідні облікові документи.
- Перевіряти облікову інформацію на правильність і повноту.
- Обчислювати всі необхідні показники.
- Заповнювати форми звітності відповідно до встановлених вимог.
- Перевіряти звітність на достовірність.
- Затверджувати звітність керівником підприємства.

Також важливо пам'ятати про терміни подання звітності. Звітність необхідно подавати в установлені строки, щоб уникнути штрафних санкцій.

Підготовка та подання звітності є важливою складовою ефективного управління будь-яким підприємством або організацією. Дотримання встановлених термінів та правильна обробка облікової інформації допомагають забезпечити фінансову стабільність, надійність та легальність діяльності підприємства. Також, важливо вести систематичний облік і забезпечити якісну перевірку звітності, щоб уникнути негативних наслідків, таких як штрафи чи правові санкції.

Звітність є інструментом, який допомагає не тільки забезпечити дотримання законодавства, але й більше розуміти фінансовий стан підприємства та приймати

стратегічні рішення на основі фактів та аналізу. Тому керівництво підприємства та бухгалтерія повинні спільно працювати, щоб забезпечити правильну, достовірну та своєчасну звітність, яка буде відображати реальний фінансовий стан організації і сприяти її подальшому розвитку.

1.2 Інструменти, переваги та недоліки автоматизації обліку

Автоматизація обліку є продовженням еволюції бухгалтерського обліку на підприємстві. Коли бухгалтерський облік перестав задовольняти потреби користувачів в оперативній інформації, виникла необхідність ведення його із застосуванням комп'ютерних систем і технологій. На думку деяких науковців, підприємства отримують економічний ефект від використання сучасних автоматизованих інформаційних систем управління закупівлями, головним чином, за рахунок можливості контролю за господарськими процесами в режимі реального часу. Зокрема, при плануванні закупівель економічний ефект виникає за рахунок скорочення обсягів страхових запасів, зниження обсягів недоотриманих матеріальних ресурсів та скорочення можливих обсягів недовиконання плану виробництва. Таким чином, основний ефект від використання автоматизованих інформаційних систем полягає у своєчасному уникненні негативних проявів економічних ризиків [15].

Автоматизація обліку в наш час є важливим інструментом для підприємств та організацій у сучасному бізнес-середовищі. Вона дозволяє зменшити ручний та трудомісткий характер обліку фінансових операцій та інших бізнес-процесів. Переваги автоматизації включають підвищення точності та ефективності обліку, зменшення ризику помилок, прискорення обробки даних, а також полегшення доступу до інформації для прийняття рішень.

Проте, разом із перевагами автоматизації обліку існують і недоліки. Наприклад, впровадження автоматизованих систем може вимагати значних витрат на обладнання та програмне забезпечення. Важливо також враховувати, що

автоматизація може призвести до втрати робочих місць для людей, які раніше виконували ручний облік. Крім того, неправильне налаштування автоматизованих систем може призвести до серйозних проблем та помилок у обліку, які можуть вплинути на фінансовий стан підприємства.

В свою чергу, Н.А. Букало вказує, що, враховуючи широкомасштабний розвиток засобів інформаційних технологій, законодавчо-нормативних змін, на підприємствах України постають проблеми підготовки спеціалістів з обліку й аудиту, додаткових витрат внаслідок придбання нового програмного забезпечення, витрат на навчання персоналу [16]. Л.В. Петіна акцентує увагу на ефективності проведення обліково-аналітичних та контрольних заходів та зазначає, що їх можна досягти лише за умови підвищення їх оперативності – наближення до процесу виробництва, тобто проведення їх безпосередньо в структурних підрозділах, що дозволить своєчасно приймати регулюючі управлінські рішення, активно втручатися в хід виробничих процесів. Одним із напрямків удосконалення обліково-аналітичної роботи процесу виробництва є його автоматизація на основі використання сучасної обчислювальної техніки [17]. Проте Т.В. Пономарьова вказує, що проблеми автоматизації обліку залежать більшою мірою не від недосконалості програмного забезпечення, а від складності процедур обліку [18].

Завдяки автоматизації обліку, компанії можуть ефективніше управляти своєю фінансовою діяльністю та бізнес-процесами, але важливо ретельно вивчити переваги та недоліки цього підходу перед впровадженням.

Автоматизація обліку - це процес переведення ручного обліку на комп'ютеризований. Вона передбачає використання програмного забезпечення для автоматизації процесів збирання, обробки та зберігання облікової інформації [19].

Теоретичні засади автоматизації обліку ґрунтуються на наступних положеннях:

- Облікова інформація є ключовим фактором успішної діяльності підприємства. Вона використовується для прийняття управлінських рішень,

планування та контролю діяльності підприємства, забезпечення його фінансової стійкості та конкурентоспроможності.

- Автоматизація обліку дозволяє підвищити якість облікової інформації, її достовірність та своєчасність. Це сприяє ухваленню більш обґрунтованих управлінських рішень та підвищенню ефективності діяльності підприємства.

- Автоматизація обліку дозволяє зменшити витрати на облікову діяльність. Це досягається за рахунок скорочення штату бухгалтерів, зниження витрат на паперові носії та інші витрати, пов'язані з ручним обліком.

Основними завданнями автоматизації ведення бухгалтерського обліку на підприємстві є:

1. Спрощення роботи бухгалтера;
2. Прискорення обробки інформаційних потоків бухгалтерської документації та створення умов для підвищення оперативності бухгалтерської інформації;
3. Зменшення кількості рахункових працівників зайнятих обробкою облікової інформації;
4. Скорочення обсягу і підвищення доцільності витрат на ведення бухгалтерського обліку;
5. Зведення до мінімуму можливості помилок у веденні обліку.

Все це робиться для полегшення роботи бухгалтера та створення для нього можливостей проводити аналіз і планування діяльності [20].

Завдяки цим завданням, автоматизація обліку має значні переваги, а саме:

- Підвищення якості облікової інформації. Автоматизована система обліку дозволяє зменшити кількість помилок, пов'язаних з ручним обліком.

- Підвищення ефективності облікової діяльності. Автоматизація обліку дозволяє зменшити витрати на облікову діяльність та підвищити продуктивність праці бухгалтерів.

- Покращення інформаційного забезпечення управління. Автоматизована система обліку дозволяє надавати керівникам підприємства своєчасну та достовірну інформацію для прийняття управлінських рішень.

Недоліки автоматизації обліку:

- Витрати на впровадження та експлуатацію автоматизованої системи обліку. Впровадження автоматизованої системи обліку вимагає значних витрат на придбання програмного забезпечення, навчання персоналу та технічне обслуговування системи.
- Необхідність наявності кваліфікованого персоналу. Для експлуатації автоматизованої системи обліку необхідно мати кваліфікований персонал, який володіє навичками роботи з комп'ютером та програмним забезпеченням для автоматизації обліку [23].

Порівняння ручного та автоматизованого обліку наведено у таблиці 1.3.

Таблиця 1.3 - Порівняння ручного та автоматизованого обліку

Критерій	Ручний облік	Автоматизований облік
Якість облікової інформації	Нижча	Вища
Ефективність облікової діяльності	Нижча	Вища
Інформаційне забезпечення управління	Менше	Більше
Витрати на облікову діяльність	Вище	Нижче
Необхідність наявності кваліфікованого персоналу	Менша	Більша

Примітка: розроблено автором відповідно до джерел:[21;22]

Ця таблиця порівнює основні критерії між ручним та автоматизованим обліком. Ручний облік, як ім'я вказує, передбачає виконання бухгалтерських завдань вручну, тоді як автоматизований облік охоплює використання спеціальних програм та систем для обліку фінансової діяльності.

1. Якість облікової інформації:

Отже, ручний облік відзначається менш точною та більш помилковою обліковою інформацією порівняно з автоматизованим обліком, який забезпечує

вищу якість даних завдяки точним алгоритмам та системам перевірки.

2. Ефективність облікової діяльності:

В цьому критерії ручний облік часто потребує більше часу та зусиль для виконання облікових операцій порівняно з автоматизованим обліком, який дозволяє ефективніше обробляти великий обсяг даних швидше та безпомилково.

3. Інформаційне забезпечення управління:

Ручний облік зазвичай надає менше облікової інформації для прийняття управлінських рішень, тоді як автоматизований облік забезпечує більше детальної та швидкої інформації для ефективного управління.

4. Витрати на облікову діяльність:

Ручний облік зазвичай супроводжується вищими витратами, оскільки вимагає більше часу та зусиль з боку персоналу, тоді як автоматизований облік дозволяє знизити витрати завдяки ефективнішому використанню ресурсів.

5. Необхідність наявності кваліфікованого персоналу:

Тобто, ручний облік може вимагати більш кваліфікованого персоналу, здатного вручну виконувати складні облікові операції, тоді як автоматизований облік може зменшити необхідність висококваліфікованого персоналу завдяки використанню спеціалізованих програм.

Розглянемо ще одну табл. 1.4, яка більш детально описує різницю між ручним та автоматизованим обліком на підприємстві:

Таблиця 1.4 - Порівняння ручного та автоматизованого обліку [24]

Критерій	Ручний облік	Автоматизований облік
Забезпечення безпеки даних	Обмежений рівень безпеки	Високий рівень безпеки, резервне копіювання, захист від несанкціонованого доступу.
Можливість інтеграції	Обмежена інтеграція з іншими системами	Легка інтеграція з іншими системами, наприклад, з системами управління запасами та платіжними системами.

Продовження табл. 1.4.- Порівняння ручного та автоматизованого обліку

Критерій	Ручний облік	Автоматизований облік
Спрощення аудиту	Унеможливорює швидкий доступ до історії фінансових операцій та архівів	Забезпечує легкий доступ до історії фінансових операцій та архівів, полегшує процес аудиту.
Можливість швидкого аналізу	Ускладнює можливість швидкого аналізу	Дозволяє використовувати аналітичні інструменти для швидкого аналізу фінансової інформації.
Забезпечення документообігу	Ускладнює документообіг та обробку документів	Забезпечує зручний та безпечний документообіг для фінансових операцій.
Можливість аналізу та прогнозування	Ускладнює можливість аналізу та прогнозування фінансової діяльності	Дозволяє використовувати дані для аналізу та прогнозування, що сприяє стратегічному плануванню.
Зручність та доступність	Ускладнює доступ до фінансових даних для відповідних сторін	Забезпечує спрощений та доступний доступ до фінансових даних.
Зменшення ризику помилок	Збільшує ризик помилок в облікових операціях	Зменшує ризик помилок завдяки автоматизованим процесам.
Спеціалізовані функції	Зазвичай не надає спеціалізованих функцій	Може надавати спеціалізовані функції, такі як консолідація даних для компаній з декількома філіями.
Зменшення бюрократії	Ускладнює процеси документообігу та зберігання документів	Допомагає зменшити бюрократію завдяки ефективному управлінню даними.

Ця порівняльна таблиця надає ретельний аналіз ключових аспектів обліку та фінансового управління в двох різних парадигмах: ручному та автоматизованому обліку. Ця порівняльна таблиця пропонує обґрунтований інсайт

у важливість обрання підходу до обліку, який відповідає конкретним потребам та цілям організації. Далі наведено докладне узагальнення результатів порівняння:

Забезпечення безпеки даних: Автоматизований облік видається перевагою, оскільки він надає високий рівень безпеки, включаючи резервне копіювання і захист від несанкціонованого доступу. Це надзвичайно важливо в світлі зростаючого обсягу цифрової фінансової інформації і збільшення загроз кібербезпеці.

Можливість інтеграції: Автоматизований облік переважає завдяки легкій інтеграції з іншими системами, що робить його ідеальним вибором для організацій, які потребують обміну даними між різними платформами. Це забезпечує більшу ефективність та рівень автоматизації.

Спрощення аудиту: Автоматизований облік спрощує аудит завдяки легкому доступу до історії фінансових операцій та архівів. Це сприяє внутрішньому контролю та дотриманню регулятивних вимог.

Можливість швидкого аналізу: Автоматизований облік дозволяє використовувати аналітичні інструменти для швидкого аналізу фінансової інформації. Це робить його сприятливим для організацій, які прагнуть приймати обґрунтовані стратегічні рішення на основі даних.

Забезпечення документообігу: Автоматизований облік надає зручний і безпечний документообіг для фінансових операцій, що сприяє ефективній обробці документів і уникненню помилок.

Можливість аналізу та прогнозування: Автоматизований облік полегшує можливість аналізу та прогнозування фінансової діяльності завдяки легкому доступу до даних. Це сприяє стратегічному плануванню та вдосконаленню процесів прийняття рішень.

Зручність та доступність: Автоматизований облік забезпечує спрощений та доступний доступ до фінансових даних для зацікавлених сторін. Це покращує комунікацію та взаємодію між відділами організації.

Зменшення ризику помилок: Автоматизований облік важливий для

зменшення ризику помилок завдяки автоматизованим процесам, що забезпечує надійність фінансової звітності.

Спеціалізовані функції: Автоматизований облік може надавати спеціалізовані функції, такі як консолідація даних для компаній з декількома філіями, що полегшує управління комплексними структурами.

Зменшення бюрократії: Автоматизований облік сприяє зменшенню бюрократії завдяки ефективному управлінню даними і спрощенню процесів обробки документів.

Автоматизований облік видається більш передовим та функціональним підходом до фінансового управління, забезпечуючи вищу якість даних, безпеку та зручність доступу. Ручний облік може залишатися релевантним для менших організацій з обмеженими ресурсами, але вимагає більше зусиль для забезпечення точності та ефективності фінансового обліку.

Важливо відзначити, що вибір між ручним та автоматизованим обліком може бути значущим для організації. Після врахування всіх зазначених критеріїв, компанії повинні здійснити обґрунтований вибір, який відповідає їхнім потребам та ресурсам, і сприяє оптимальному функціонуванню фінансової діяльності та управлінню. Вирішення цього питання може вплинути на конкурентоспроможність компанії та її здатність до адаптації до змін в галузі бухгалтерського обліку.

Для кращого розвитку підприємства в наш час є введення автоматизації обліку. Вона дозволяє підвищити якість облікової інформації, її достовірність та своєчасність, а також покращити інформаційне забезпечення управління.

Сучасна автоматизована система обліку будується на основі новітніх засобів обчислювальної техніки і повинна задовольняти потреби користувачів виконуючи такі функції:

- 1) повне і своєчасне задоволення інформаційних потреб користувачів;
- 2) виконання контрольних та аудиторських завдань з метою одержання необхідної інформації про наявні відхилення;
- 3) одержання комп'ютерних управлінських рішень;

4) здійснення аналізу та прогнозування господарсько-фінансової діяльності підприємства [25].

Для автоматизації обліку використовуються різні технологічні інструменти, такі як:

- Програмне забезпечення для автоматизації обліку. Це програмне забезпечення, яке дозволяє автоматизувати різні облікові завдання, такі як ведення бухгалтерського обліку, складського обліку, управління фінансами тощо.
- Хмарні технології. Хмарні системи обліку дозволяють підприємствам отримувати доступ до облікової інформації з будь-якого місця.
- Штучний інтелект і машинне навчання. Ці технології можна використовувати для автоматизації складних облікових задач, таких як виявлення шахрайства або аналіз великих даних.

Планування автоматизації обліку включає в себе такі етапи:

1. Аналіз існуючої системи обліку. На цьому етапі проводиться оцінка якості облікової інформації, її повноти та достовірності. Це дозволяє визначити, які завдання необхідно автоматизувати, а також які вимоги необхідно пред'явити до автоматизованої системи обліку.

2. Вибір програмного забезпечення. На цьому етапі проводиться дослідження ринку програмного забезпечення для автоматизації обліку та вибір найбільш підходящої програми. При виборі програмного забезпечення необхідно враховувати такі фактори, як:

- Функціональні можливості програми
- Ціна програми
- Можливість адаптації програми до потреб підприємства

3. Розробка плану впровадження. На цьому етапі розробляється план впровадження автоматизованої системи обліку, який включає в себе такі заходи, як навчання персоналу, внесення початкових даних та тестування системи.

Впровадження автоматизованої системи обліку на підприємстві включає в себе такі етапи [26]:

1. Навчання персоналу. Персонал, який буде працювати з автоматизованою системою обліку, повинен пройти навчання з її використання.

2. Внесення початкових даних. В автоматизовану систему обліку необхідно внести початкові дані, такі як залишки на рахунках, інформація про контрагентів тощо.

3. Тестування системи. Автоматизовану систему обліку необхідно протестувати на предмет виявлення можливих помилок.

Так, після впровадження автоматизованої системи обліку необхідно забезпечити її ефективну експлуатацію. Для цього необхідно виконати ряд заходів, в тому числі [27]:

1. Створити регламенти роботи з автоматизованою системою обліку. Регламенти повинні визначати порядок роботи з системою, права доступу до неї, а також порядок вирішення проблем, пов'язаних з її використанням. Регламенти повинні бути розроблені на основі вимог нормативно-правових актів, що регулюють діяльність організації, а також на основі вимог користувачів системи.

2. Провести навчання користувачів системи. Користувачі системи повинні бути ознайомлені з її функціоналом, правилами її використання та з регламентами роботи з нею. Навчання може бути проведене як самостійно, так і з допомогою фахівців, які впроваджували систему.

3. Забезпечити технічну підтримку системи. Технічна підтримка системи включає в себе усунення неполадок, що виникають при її роботі, а також внесення змін до системи в разі потреби. Технічна підтримка може бути надана як силами власного ІТ-підрозділу організації, так і сторонньою компанією.

4. Проводити планове обслуговування системи. Планове обслуговування системи включає в себе перевірку її стану, а також внесення змін, необхідних для забезпечення її безперебійної роботи. Планове обслуговування слід проводити відповідно до встановлених регламентів.

5. Розробити план реагування на непередбачені ситуації. План реагування на непередбачені ситуації повинен визначати порядок дій у разі виникнення

проблем з роботою системи. План повинен бути розроблений з урахуванням можливих непередбачених ситуацій, таких як відмова обладнання, збої в роботі системи тощо.

6. Проводити моніторинг роботи системи. Моніторинг роботи системи дозволяє своєчасно виявляти проблеми з її роботою та приймати заходи щодо їх усунення. Моніторинг може проводитися як вручну, так і за допомогою автоматизованих систем.

7. Впроваджувати нові технології та методи роботи з системою. Розвиток інформаційних технологій вимагає постійного впровадження нових технологій та методів роботи з автоматизованими системами обліку. Впровадження нових технологій та методів дозволяє підвищити ефективність роботи системи та забезпечити її відповідність сучасним вимогам.

Конкретні заходи, необхідні для забезпечення ефективної експлуатації автоматизованої системи обліку, будуть залежати від її призначення, функціональних можливостей, а також від умов її використання. Однак, незалежно від конкретних умов, виконання всіх перерахованих вище заходів дозволить забезпечити ефективну експлуатацію системи та отримати від неї максимальну користь.

Щодо конкретного пункту про регламенти роботи з автоматизованою системою обліку, то вони повинні містити наступну інформацію:

- Порядок роботи з системою, включаючи порядок введення даних, формування звітів, тощо.
- Права доступу до системи, в тому числі права на внесення змін, видалення даних, тощо.
- Порядок вирішення проблем, пов'язаних з використанням системи.

Регламенти повинні бути розроблені таким чином, щоб вони були зрозумілі та доступні для всіх користувачів системи.

Ефективність управління підприємством визначається здатністю підприємства досягати своїх цілей з мінімальними витратами. Автоматизація

обліку є одним з інструментів, який може допомогти підвищити ефективність управління підприємством.

Автоматизація обліку дозволяє:

- Зменшити витрати на облікову діяльність. Це досягається за рахунок автоматизації рутинних завдань, таких як формування звітності, відображення операцій тощо.
- Підвищення якості облікової інформації. Автоматизована система обліку дозволяє зменшити кількість помилок, пов'язаних з ручним обліком. Це досягається за рахунок використання автоматизованих алгоритмів для перевірки даних, а також за рахунок можливості контролювати хід облікових операцій.
- Покращення інформаційного забезпечення управління. Автоматизована система обліку дозволяє надавати керівникам підприємства своєчасну та достовірну інформацію для прийняття управлінських рішень. Це дозволяє приймати більш обґрунтовані рішення, які відповідають потребам підприємства.

Важливим моментом з боку безпеки підприємства є необхідність придбання ліцензійного пакету з програмою, для того щоб не спровокувати несанкціонований доступ до результатів діяльності, а також нанесення шкоди всій комп'ютерній системі.

Ефективне управління підприємством вимагає не тільки вчасного та точного звітування, а й впровадження сучасних інструментів та технологій, таких як автоматизовані системи обліку. Такі системи не лише забезпечують швидкий доступ до важливої інформації, але й допомагають уникнути помилок та зменшити витрати на облікову діяльність. Вони дозволяють керівникам підприємства приймати обґрунтовані рішення на основі надійних даних та сприяють покращенню контролю за фінансовими операціями. Однак, важливо враховувати необхідність відповідної підготовки персоналу та розробки регламентів роботи з автоматизованою системою обліку, які б дозволили максимально використовувати потенціал цих систем та забезпечували ефективну їх роботу в межах підприємства.

1.3 Автоматизація обліку підприємства на сучасному етапі

Автоматизація обліку є ключовим аспектом сучасного управління підприємствами. На сьогоднішній день цей процес став надзвичайно важливим для підтримки конкурентоспроможності та забезпечення ефективного функціонування компаній будь-якого розміру і галузі. Сучасні технології та програмні рішення дозволяють значно полегшити завдання обліку, збільшити точність і надійність фінансової звітності, а також оптимізувати внутрішні процеси управління [28].

Однією з основних переваг автоматизації обліку є зменшення ризику помилок в бухгалтерському обліку і фінансовому звітуванні. Інтеграція програмних рішень дозволяє автоматично ведення обліку операцій, миттєво реєструвати транзакції та підраховувати фінансові показники без ручної втручаності. Це сприяє підвищенню достовірності і точності обліку, що особливо важливо для прийняття стратегічних рішень та забезпечення внутрішньої і зовнішньої звітності.

По-друге, автоматизація обліку дозволяє ефективно використовувати ресурси компанії. Процеси, які раніше вимагали значних трудових і часових затрат, тепер можуть бути виконані значно швидше та ефективніше завдяки автоматизації. Це дозволяє співробітникам зосередитися на стратегічних завданнях та аналізі фінансової інформації.

Завдяки третьому аспекту автоматизації обліку - доступності реального часу, підприємства можуть оперативно реагувати на зміни в бізнес-середовищі. Інформація про стан фінансів, структуру активів і зобов'язань, а також рух грошових потоків доступна в реальному часі, що дозволяє приймати обґрунтовані рішення в найкоротший термін.

У сучасних умовах автоматизація бухгалтерського обліку є ключовим фактором підвищення ефективності його функціонування. Автоматизовані системи бухгалтерського обліку (АСБУ) дозволяють значно скоротити трудомісткість облікових робіт, підвищити їх якість та надійність, а також

забезпечити доступ до інформації в режимі реального часу [29].

Сучасними тенденціями в автоматизації бухгалтерського обліку є:

Сучасні тенденції в автоматизації бухгалтерського обліку відображають еволюцію підходів до фінансового управління та обліку на підприємствах. Деякі з ключових напрямів цієї тенденції включають:

1. Хмарні технології: Зростання популярності хмарних бухгалтерських систем дозволяє компаніям зберігати свої фінансові дані в безпечних хмарних сервісах, що спрощує доступ до інформації та спільну роботу команди.

2. Інтеграція з банківськими системами: Автоматична інтеграція з банками дозволяє підприємствам автоматично відслідковувати транзакції та забезпечує точність банківських виписок, що значно спрощує банкінгові операції та розрахунки.

3. Штучний інтелект (AI) і машинне навчання (ML): Використання AI та ML дозволяє автоматизувати аналіз фінансових даних, прогнозування та виявлення аномалій. Це допомагає підприємствам зрозуміти більше про свою фінансову діяльність та оптимізувати її.

4. Електронний обмін даними: Стандарти обміну даними, такі як SAF-T, спрощують передачу даних між бухгалтерськими системами та податковими органами. Це допомагає покращити дотримання податкових обов'язків та зменшити ризики податкових перевірок.

5. Електронний документообіг: Замість паперової документації, багато компаній переходять до електронного документообігу, що спрощує обробку та зберігання документів, зменшуючи ризик помилок та зберігання великої кількості паперових документів.

6. Роботи з використанням соціальних мереж: Використання соціальних мереж для зв'язку з клієнтами і постачальниками, а також для отримання фідбеку, дозволяє збирати додаткову інформацію для бухгалтерського обліку та створювати більш точні фінансові прогнози.

7. Мобільні додатки: Розвиток мобільних додатків дозволяє бухгалтерам

та фінансовим керівникам отримувати доступ до фінансової інформації та здійснювати операції з рахунками зі смартфонів і планшетів.

8. Екологічна збереженість: Підприємства все більше спрямовані на зменшення споживання паперу та інших ресурсів, сприяючи екологічній стійкості через мінімізацію відходів та енергозбереження.

9. Кібербезпека: Відповідно до зростаючого обсягу даних, підприємства звертають особливу увагу на захист від кіберзагроз і впроваджують заходи для збереження конфіденційності та цілісності фінансових даних.

10. Аналітика в реальному часі: Сучасні системи бухгалтерського обліку дозволяють створювати аналітичні звіти в режимі реального часу, що допомагає керівництву приймати оперативні рішення на основі актуальних даних.

В теперішній час існує кілька основних схем автоматизації бухгалтерського обліку:

- Централізована схема. В цьому випадку всі облікові роботи виконуються на центральному сервері, а користувачі отримують доступ до інформації через локальну мережу або Інтернет.
- Децентралізована схема. В цьому випадку облікові роботи виконуються на локальних комп'ютерах, а інформація обмінюється між ними через локальну мережу або Інтернет.
- Гібридна схема. В цьому випадку поєднуються елементи централізованої та децентралізованої схем.

Вибір конкретної схеми залежить від потреб та можливостей підприємства, його розміру та структури, а також вимог до забезпечення безпеки та доступності фінансових даних. Кожна з цих схем має свої переваги та обмеження, і облікові служби обирають той варіант, який найкраще відповідає їхнім потребам і завданням.

Порівняння централізованої та децентралізованої схем автоматизації бухгалтерського обліку розглянемо більш детально в таблиці 1.5.

Таблиця 1.5 - Порівняння централізованої та децентралізованої схем автоматизації бухгалтерського обліку [30]

Критерій	Централізована схема	Децентралізована схема
Переваги	Висока надійність і безпека інформації, ефективне використання ресурсів	Гнучкість і адаптивність, автономність роботи користувачів
Недоліки	Висока вартість реалізації, складність управління	Можливі збої в роботі системи, складність обміну інформацією

З етапами автоматизації бухгалтерського обліку ознайомимось в таблиці 1.6.

Таблиця 1.6 - Етапи автоматизації бухгалтерського обліку [31]

Етап	Характеристика
1. Аналіз існуючої системи обліку	Визначення поточних процесів та завдань обліку, виявлення проблем та недоліків існуючої системи
2. Розробка технічного завдання	Визначення вимог до майбутньої системи автоматизації обліку, включаючи функціональні, технічні та організаційні вимоги
3. Вибір програмного продукту	Порівняльний аналіз різних програмних продуктів та вибір того, який найкраще відповідає вимогам технічного завдання
4. Впровадження системи автоматизації обліку	Установка програмного продукту, навчання користувачів, настройка системи відповідно до вимог підприємства
5. Експлуатація системи автоматизації обліку	Регулярне оновлення системи, вирішення виникаючих проблем

Етап 1. Аналіз існуючої системи обліку

На цьому етапі необхідно провести ретельний аналіз існуючої системи обліку. Це допоможе визначити, які завдання виконуються в рамках системи обліку, які програмні продукти використовуються, а також які є проблеми і недоліки в існуючій системі.

Етап 2. Розробка технічного завдання

На основі результатів аналізу існуючої системи обліку необхідно розробити технічне завдання. Технічне завдання визначає вимоги до майбутньої системи автоматизації обліку.

Етап 3. Вибір програмного продукту

На цьому етапі необхідно провести порівняльний аналіз різних програмних продуктів і вибрати той, який найкраще відповідає вимогам технічного завдання.

Ключові критерії вибору програмного продукту:

- Відповідність функціональним вимогам
- Відповідність технічним вимогам
- Відповідність організаційним вимогам
- Вартість
- Доступність підтримки.

Етап 4. Впровадження системи автоматизації обліку

На цьому етапі необхідно встановити програмний продукт, навчити користувачів, а також налаштувати систему відповідно до вимог підприємства.

Етап 5. Експлуатація системи автоматизації обліку

Після впровадження системи автоматизації обліку необхідно забезпечити її ефективну експлуатацію. Для цього необхідно розробити регламенти роботи з системою, забезпечити навчання персоналу з її використання та проводити регулярне оновлення системи.

У зв'язку зі збільшенням обсягів господарювання виникає необхідність автоматизації такого роду рутинних операцій за допомогою різного роду програм, які, в свою чергу, можна умовно розділити на декілька груп, що одночасно є і етапами автоматизації [32]:

- електронні таблиці (Excel, Lotus і т. д.);
- програми бухгалтерського обліку з можливістю ведення в них різних видів обліку;
- програми, написані власними силами (макроси в Excel, SQL Server і т. д.);
- профільні програми для різних видів обліку;
- ERP-системи, в рамках яких використовується блок з ведення обліку.

Підприємство ставить перед собою певні цілі, при прийнятті рішення задля впровадження системи, до яких відносять такі:

- формування єдиного інформаційного простору;
- автоматизація документообігу;
- автоматизація обліку;
- управління бухгалтерією та фінансами;
- управління запасами сировини та готовою продукцією;
- управління та відстеження виробництва і постачання та інші [33].

Розглядаючи важливі цілі впровадження системи, підприємство також ставить перед собою завдання з покращення комунікації внутрішньої та зовнішньої. За допомогою інтегрованої системи, співробітники матимуть можливість ефективно спілкуватися, обмінюватися інформацією та спільно працювати над проектами, що підвищить загальну продуктивність.

Однією з ключових цілей є також зниження витрат та оптимізація ресурсів. Впровадження системи дозволить підприємству уникати надмірних витрат, шляхом ефективнішого управління запасами, виробництвом та поставками. Це також допоможе зменшити небажані втрати та ризики.

Удосконалення управління бухгалтерією та фінансами сприятиме вчасному аналізу фінансових показників, що в свою чергу дасть змогу приймати обґрунтовані рішення щодо інвестицій, фінансового планування та залучення капіталу.

Важливою ціллю є забезпечення безпеки даних та інформаційної системи. З впровадженням системи необхідно приділяти належну увагу кіберзахисту, щоб

захистити конфіденційну інформацію підприємства від загроз та зловмисників.

Підприємство також прагне підвищити екологічну свідомість та впроваджувати зелені практики у виробництві. Зменшення викидів та оптимізація використання ресурсів можуть бути серед цілей, спрямованих на збереження навколишнього середовища.

Взагалі, впровадження системи - це складний процес, який вимагає зусиль та ресурсів, але при належному плануванні та реалізації цей крок може значно поліпшити ефективність підприємства, підвищити його конкурентоспроможність і забезпечити стійкий розвиток в умовах сучасного бізнес-середовища.

Автоматизація бухгалтерського обліку є важливим кроком на шляху до підвищення ефективності управління підприємством. Впровадження АСБУ дозволяє значно скоротити трудомісткість облікових робіт, підвищити їх якість та надійність.

Зокрема, автоматизована система обліку може бути використана для:

- Автоматизації складських операцій. Це дозволяє поліпшити контроль за рухом товарів та матеріалів.
- Автоматизації закупівельної діяльності. Це дозволяє зменшити витрати на закупівлю товарів та матеріалів.
- Автоматизації продажів. Це дозволяє підвищити ефективність продажів та управління дебіторською заборгованістю.
- Автоматизації управління персоналом. Це дозволяє покращити контроль за трудовим процесом та управління персоналом.

При виборі автоматизованої системи обліку необхідно враховувати такі фактори, як:

- Функціональні можливості системи. Система повинна відповідати потребам підприємства.
- Ціна системи. Система повинна бути доступною для підприємства.

- Можливість адаптації системи. Система повинна бути адаптована до потреб підприємства.

Запровадження автоматизованої системи обліку вимагає ретельного планування та підготовки. Перед впровадженням системи необхідно провести аналіз існуючої системи обліку та визначити вимоги до нової системи. Після впровадження системи необхідно провести навчання персоналу з її використання.

Після впровадження системи необхідно забезпечити її ефективну експлуатацію. Для цього необхідно розробити регламенти роботи з системою, забезпечити навчання персоналу з її використання та проводити регулярне оновлення системи.

Автоматизація обліку є складним процесом, який вимагає ретельного планування та підготовки. Однак, при правильному підході, автоматизація обліку може забезпечити значне підвищення ефективності управління підприємством. Після впровадження системи обліку, необхідно здійснювати постійний моніторинг та контроль за її функціонуванням. Важливо вчасно виявляти та виправляти будь-які помилки або проблеми, які можуть виникнути у процесі роботи системи. Регулярний аудит системи допоможе впевнитися у її надійності та точності обліку.

Окрім цього, важливо розробити політику забезпечення безпеки даних, яка забезпечить захист конфіденційної інформації в системі обліку. Персонал повинен бути наділено правильними правами доступу до системи, щоб забезпечити обмеження доступу до конфіденційних даних лише для необхідних співробітників.

Запровадження автоматизованої системи обліку може сприяти зменшенню ризику людських помилок та збільшенню швидкості обробки інформації. Персонал повинен бути навчений ефективно використовувати систему, щоб вона приносила максимальну користь.

Крім того, слід забезпечити підтримку та обслуговування системи обліку, щоб в разі виникнення технічних проблем вони були вирішені швидко та ефективно. Також важливо вести архівну збереженість даних, щоб мати можливість відновити історичну інформацію у разі потреби [34].

Усі ці заходи допоможуть забезпечити успішне впровадження та функціонування автоматизованої системи обліку, що значно полегшить управління підприємством і забезпечить точний та надійний облік даних.

Узагальнюючи, впровадження автоматизованої системи обліку вимагає комплексного підходу і ретельної підготовки. Цей процес включає в себе аналіз існуючої системи, визначення вимог до нової системи, навчання персоналу, розробку регламентів та політики безпеки даних. При правильному підході, автоматизація обліку може значно підвищити ефективність управління підприємством і забезпечити точний та надійний облік даних.

ВИСНОВОК ДО РОЗДІЛУ 1

Звітність підприємства є важливим інструментом управління, який забезпечує користувачів інформацією про фінансовий стан, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства. Вона є основою для прийняття управлінських рішень, оцінки ефективності діяльності підприємства та його фінансового стану.

Для того, щоб звітність підприємства була достовірною та інформативною, необхідно дотримуватися таких принципів:

- Суттєвість - інформація в звітності повинна бути достатньою та важливою для користувачів, щоб вони могли приймати на її основі обґрунтовані рішення. Інформація вважається суттєвою, якщо її відсутність або недостовірність може вплинути на рішення користувача.
- Неперервність - звітність має бути підготовлена на основі припущення про те, що підприємство буде продовжувати свою діяльність на невизначений термін. Це припущення дозволяє забезпечити порівнянність звітності підприємства з звітною інших підприємств.
- Універсальність - звітність має бути підготовлена на основі загальноприйнятих стандартів і принципів, щоб забезпечити її порівнянність з іншими підприємствами.
- Обережність - звітність має бути підготовлена з обережністю та дотриманням всіх правил і стандартів, щоб уникнути недооцінки активів та зобов'язань.
- Справедливе відображення - інформація повинна відображати дійсний стан речей і результати діяльності підприємства.
- Послідовність - звітність має бути підготовлена з дотриманням однакових методів та принципів упродовж часу, щоб забезпечити її порівнянність.
- Доречність - інформація в звітності повинна бути відповідною конкретній ситуації та потребам користувачів.

Підготовка звітності підприємства є складним процесом, який вимагає

дотримання певних правил та рекомендацій. Для того, щоб звітність була достовірною та інформативною, необхідно:

- Збирати всі необхідні облікові документи. Облікові документи є джерелом інформації для підготовки звітності.
- Перевіряти облікову інформацію на правильність і повноту. Облікова інформація повинна бути правильною та повною, щоб забезпечити достовірність звітності.
- Обчислювати всі необхідні показники. Для аналізу фінансового стану та результатів діяльності підприємства необхідно обчислювати різні показники.
- Заповнювати форми звітності відповідно до встановлених вимог. Форма звітності повинна бути заповнена правильно та в повному обсязі.
- Перевіряти звітність на достовірність. Звітність повинна бути перевірена на достовірність, щоб уникнути помилок та спотворень.
- Затверджувати звітність керівником підприємства. Звітність повинна бути затверджена керівником підприємства.

Виконання цих вимог дозволить забезпечити достовірність та інформативність звітності підприємства, що є важливим для ефективного управління підприємством.

Автоматизація обліку дозволяє підвищити якість облікової інформації, її достовірність та своєчасність, а також покращити інформаційне забезпечення управління.

Основні переваги автоматизації обліку:

- Зниження витрат на облікову діяльність. Автоматизація дозволяє автоматизувати рутинні завдання, такі як формування звітності, відображення операцій тощо. Це дозволяє звільнити час бухгалтерів для більш важливих завдань і, відповідно, зменшити витрати на облікову діяльність.
- Підвищення якості облікової інформації. Автоматизована система обліку дозволяє зменшити кількість помилок, пов'язаних з ручним обліком. Це

досягається за рахунок використання автоматизованих алгоритмів для перевірки даних, а також за рахунок можливості контролювати хід облікових операцій.

- Покращення інформаційного забезпечення управління. Автоматизована система обліку дозволяє надавати керівникам підприємства своєчасну та достовірну інформацію для прийняття управлінських рішень. Це дозволяє приймати більш обґрунтовані рішення, які відповідають потребам підприємства.

Недоліки автоматизації обліку:

- Витрати на впровадження та експлуатацію автоматизованої системи обліку. Впровадження автоматизованої системи обліку вимагає значних витрат на придбання програмного забезпечення, навчання персоналу та технічне обслуговування системи.
- Необхідність наявності кваліфікованого персоналу. Для експлуатації автоматизованої системи обліку необхідно мати кваліфікований персонал, який володіє навичками роботи з комп'ютером та програмним забезпеченням для автоматизації обліку.

Для ефективної автоматизації обліку необхідно виконати ряд заходів, в тому числі:

- Планування автоматизації обліку. На цьому етапі необхідно визначити, які завдання необхідно автоматизувати, а також які вимоги необхідно пред'явити до автоматизованої системи обліку.
- Впровадження автоматизованої системи обліку. На цьому етапі необхідно провести навчання персоналу, внести початкові дані та протестувати систему.

Автоматизація обліку є ефективним інструментом, який дозволяє підвищити ефективність управління підприємством.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТОВ "ІТЦ"КОМПАС"

2.1 Характеристика підприємства ТОВ «ІТЦ «КОМПАС»

Товариство з обмеженою відповідальністю «Інформаційно - Технічний Центр «КОМПАС», скорочене найменування товариства ТОВ «ІТЦ «КОМПАС»;

Місцезнаходження Товариства: 85302, Донецька область, місто Покровськ (колишній Красноармійськ), вулиця Прокоф'єва (колишня Леніна), будинок 82 [35].

Товариство є юридичною особою за законодавством України, має самостійний баланс, поточні і валютний рахунки в банківських установах, круглу печатку зі своїм повним найменуванням українською мовою, штампи та фірмовий бланк. Товариство має право від свого імені укладати угоди купівлі-продажу, дарування, оренди, будь-якого відчуження рухомого та нерухомого майна, безоплатного користування майном, інші угоди, що не суперечать законодавству України, набувати майнових і особистих немайнових прав і нести обов'язки, бути позивачем і відповідачем в судах, від свого імені.

Підприємство бере участь у зовнішньоекономічній діяльності і здійснює експортно-імпортні операції, включаючи товарообмін, підрядні, бартерні, посередницькі та інші операції.

ТОВ «ІТЦ «КОМПАС» може створювати самостійно і разом з іншими українськими та іноземними юридичними і фізичними особами на території України і за кордоном дочірні підприємства, філії, представництва й інші відокремлені підрозділи, а також інші товариства та підприємства з правами юридичної особи, розміщувати кошти в цінні папери, що знаходяться в обігу; брати участь в асоціаціях, та інших об'єднаннях підприємств; проводити операції на товарних та фондових біржах.

Товариство створено с метою отримання прибутку та наступного його

розподілу між учасниками.

Види економічної діяльності (Додаток Б):

62.02 Консультування з питань інформатизації (основний);

43.21 Електромонтажні роботи;

46.43 Оптова торгівля побутовими електротоварами й електронною апаратурою побутового призначення для приймання, записування, відтворення звуку й зображення;

95.11 Ремонт комп'ютерів і периферійного устаткування;

95.21 Ремонт електронної апаратури побутового призначення для приймання, запису, відтворення звуку й зображення;

47.41 Роздрібна торгівля комп'ютерами, периферійним устаткуванням і програмним забезпеченням у спеціалізованих магазинах;

Предметом діяльності підприємства є:

- консультування з питань інформатизації;
- розроблення стандартного програмного забезпечення;
- інші види діяльності у сфері розроблення програмного забезпечення;
- діяльність, пов'язана з банками даних, оброблення даних;
- ремонт і технічне обслуговування офісної техніки та електронно-обчислювальної техніки; інша діяльність у сфері інформатизації;

За рахунок вкладів Учасників у Товаристві формується Статутний капітал. Статутний капітал - це сума грошей або інших активів, яку підприємство, корпорація або інша юридична особа зобов'язана мати відповідно до свого статуту або установчих документів. Цей капітал відіграє важливу роль у фінансовій структурі підприємства і може використовуватися для здійснення різних операцій, таких як інвестиції, покупка активів, випуск акцій або облігацій, інші фінансові операції та погашення зобов'язань перед кредиторами.

Вклади Учасників можуть бути внесені у вигляді грошових коштів, майна (будинки, споруди, обладнання тощо), цінних паперів, прав користування землею, водою та іншими природними ресурсами, а також будь-якими майновими та

немайновими правами (в том числі на інтелектуальну власність).

Статутний капітал товариства дорівнює 5000,00 (П'ять тисяч) гривень 00 копійок, який розподіляється між трьома його учасниками. Збільшення Статутного капіталу проводиться шляхом внесення учасниками Товариства додаткових вкладів та іншими засобами, згідно чинного законодавства та набирає чинності з дня внесення цих змін до державного реєстру.

Збільшення статутного капіталу відноситься до процесу збільшення суми грошей або інших активів, яку підприємство, корпорація або інша юридична особа зобов'язана мати відповідно до свого статуту або установчих документів. Цей процес може бути викликаний різними обставинами, такими як розширення бізнесу, інвестиції, залучення нових інвесторів або інші фінансові потреби [36].

Зазвичай збільшення статутного капіталу вимагає процедурного впорядкування, включаючи затвердження змін до установчих документів організації, інформування акціонерів або учасників (залежно від типу організації), і можливо, звернення до регуляторних органів для отримання необхідних дозволів.

Збільшення статутного капіталу може бути стратегічним кроком для забезпечення додаткового фінансування для подальшого росту і розвитку організації.

Прибуток Товариства утворюється з надходжень від господарської діяльності після покриття матеріальних та прирівняних до них витрат, а також сплати податків та інших обов'язкових платежів, що встановлені чинним законодавством України.

Чистий прибуток, одержаний після зазначених розрахунків, залишається у власності Товариства та розподіляється між його Учасниками пропорційно розмірам часток в Статутному капіталі згідно з рішенням Загальних зборів Учасників. Термін розподілу та виплати прибутку встановлюється згідно з рішенням Загальних зборів Учасників.

Товариство проводить облік різних аспектів своєї діяльності, включаючи:

- Оперативний облік: Цей вид обліку орієнтований на щоденну діяльність

товариства. Він включає в себе фіксацію операцій, які відбуваються в процесі виробництва, продажу товарів чи послуг, а також контроль над запасами і ресурсами.

- Бухгалтерський облік: Цей вид обліку стосується фінансових операцій і фінансового стану товариства. Він включає в себе реєстрацію та аналіз фінансових транзакцій, підготовку фінансових звітів, визначення прибутку і витрат.

- Податковий облік: Цей вид обліку включає в себе ведення обліку податкових зобов'язань товариства, розрахунок і сплата податків та подачу податкової звітності відповідно до законодавства країни.

- Статистичний облік: Товариство може також вести статистичний облік, щоб зібрати та аналізувати дані про різні аспекти своєї діяльності, такі як виробництво, ринкові дослідження, тенденції споживання тощо.

Ці види обліку допомагають товариству керувати своєю діяльністю, забезпечувати фінансову стабільність і відповідати вимогам законодавства та регуляторів.

Бухгалтерський, оперативний та статистичний облік і звітність у Товаристві ведуться згідно з нормами, що діють в Україні. Організація обігу документів в Товаристві, його дочірніх підприємствах, філіях та представництвах встановлюється Директором Товариства.

Відповідальність за стан обліку, своєчасне подання бухгалтерської та іншої звітності в державні органи контролю, правильність відображення фінансових показників покладено на головного бухгалтера Товариства, компетенція якого визначена чинним законодавством.

Звітність і аналіз фінансової інформації є надзвичайно важливою складовою діяльності будь-якого підприємства, включаючи ТОВ «ІТЦ «КОМПАС». Цей процес допомагає підприємству відстежувати та оцінювати свою фінансову продуктивність, ефективність використання ресурсів та спрямовувати свою стратегію розвитку. Нижче розглянемо більше теоретичної інформації щодо цього питання.

Фінансові звіти складаються із трьох основних компонентів: балансу, звіту про прибуток і збиток, і звіту про зміни власного капіталу. Баланс відображає фінансовий стан підприємства на конкретний момент часу і показує, як розподілені активи та зобов'язання. Звіт про прибуток і збиток показує фінансові результати протягом певного періоду, відображаючи доходи та витрати. Звіт про зміни власного капіталу показує, як змінився власний капітал підприємства внаслідок операцій та інших подій [37].

Головний бухгалтер, на підприємстві Наталія Олексіївна Романюк, відповідає за збір, обробку та аналіз фінансових даних, які потрібні для складання цих звітів. Вона координує процес збору даних від різних відділів та відділень компанії і перевіряє їхню точність та відповідність бухгалтерським стандартам.

Після збору даних головний бухгалтер виконує обробку цих даних. Вона перевіряє фінансові записи на помилки, виправляє їх та вирівнює дані між різними джерелами. Цей процес є критично важливим для забезпечення точності та надійності фінансових звітів.

Після обробки даних, головний бухгалтер допомагає скласти фінансові звіти, які включають в себе баланс, звіт про прибуток і збиток, і звіт про зміни власного капіталу. Вона докладає всі можливі зусилля, щоб забезпечити, що ці звіти відповідають бухгалтерським стандартам і відображають правдиву фінансову картину підприємства.

Наталія Олексіївна також співпрацює зі зовнішніми аудиторами, які перевіряють фінансову звітність компанії з позиції незалежного аналізу. Вона надає аудиторам доступ до всієї необхідної інформації та відповідає на їх запитання, щоб забезпечити об'єктивний аудит фінансової звітності.

Важливим аспектом фінансової звітності є те, що вона допомагає керівництву ТОВ «ІТЦ «КОМПАС» приймати обґрунтовані рішення. На основі фінансових звітів, компанія може оцінити свою фінансову стійкість, прибутковість та ефективність використання ресурсів. Ця інформація допомагає визначити стратегію подальшого розвитку та приймати рішення щодо інвестицій,

фінансування та оптимізації операцій. Також, як платник податку, компанія зобов'язана дотримуватися вимог податкового законодавства, і правильна фінансова звітність допомагає досягти цього.

Отже, фінансова звітність та роль головного бухгалтера є невід'ємною частиною ефективного фінансового управління в ТОВ «ІТЦ «КОМПАС». Вони забезпечують надійну інформацію для прийняття рішень та допомагають забезпечити фінансову стійкість та успішність підприємства.

Операційний рік встановлюється з 1 січня до 31 грудня включно.

Річний звіт щодо операцій Товариства та баланс складаються в Товаристві не пізніше, ніж через 1 місяць після закінчення операційного року і разом з висновком Ревізійної комісії мають бути подані на затвердження Загальних зборів Учасників, що скликаються не пізніше як через 2 тижні після закінчення терміну для складання звіту.

Ревізійна комісія - це група осіб, яка відповідає за перевірку і оцінку достовірності та точності фінансової звітності Товариства. Їх висновок є важливим елементом звіту і може включати рекомендації щодо покращення фінансового контролю та управління ризиками [38].

Річний звіт, який складається Товариством, зазвичай містить фінансову звітність, таку як баланс, звіт про прибутки і збитки (прибутковий звіт), звіт про зміни в капіталі, а також примітки до фінансових звітів, які можуть містити додаткову інформацію про фінансові транзакції і події товариства.

Під час процесу складання річного звіту, головний бухгалтер відповідає за перевірку фінансових даних, які включаються до звіту. Вона переконується, що всі облікові операції коректно відображені, і всі фінансові транзакції відображаються відповідно до бухгалтерських стандартів.

Окрім цього, головний бухгалтер допомагає збирати та підготовляти примітки до фінансових звітів. Примітки містять додаткову інформацію про фінансові транзакції та події товариства, що може бути важливою для розуміння фінансової звітності.

Головний бухгалтер також забезпечує взаємодію зі зовнішніми аудиторами, які можуть бути запрошені для аудиту фінансової звітності. Вона надає аудиторам доступ до всієї необхідної інформації та пояснює будь-які питання, які можуть виникнути під час аудиту.

Завдяки участі головного бухгалтера у процесі складання річного звіту, компанія може забезпечити, що її фінансова інформація точна, надійна та відповідає всім вимогам та стандартам. Це допомагає зберігати довіру як внутрішніх, так і зовнішніх стейкхолдерів та забезпечує правильну фінансову картину підприємства для прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Підприємство є самостійним учасником зовнішньоекономічної діяльності у відповідності з чинним законодавством, здійснює ділові контакти з іноземними фірмами, організаціями, установами з питань, що входять до комерційних інтересів Товариства.

Має право здійснювати будь-які, не заборонені чинним законодавством України, зовнішньоекономічні угоди (договори, контракти).

2.2 Аналіз показників фінансової звітності підприємства

Фінансовий аналіз є важливою складовою успішного управління будь-яким підприємством. У цьому звіті ми детально розглянемо та проаналізуємо ключові фінансові показники компанії «ІТЦ «КОМПАС» за останні декілька років, щоб зрозуміти її поточний фінансовий стан та знайти можливості для подальшого розвитку та покращення.

Виконаємо аналіз основних засобів за 2017-2022 рік:

В аналізі основних засобів підприємства за період з 2017 по 2022 рік важливо виявити тенденції та зміни у структурі та вартості цих активів. Важливість вартості основних засобів в фінансовому стані підприємства не можна недооцінювати. Цей аналіз може допомогти керівництву компанії та інвесторам краще розуміти динаміку розвитку підприємства.

Для початку розглянемо зміну вартості основних засобів протягом останніх чотирьох років.

У 2017 році вартість основних засобів складала 61,8 тис. грн. Цей рік служив відліком для нашого аналізу та визначення базового рівня.

Протягом наступного року, у 2018 році, вартість основних засобів може бути 61,8 тис. грн. Якщо ця вартість зросла, це може свідчити про інвестиції у нові активи або покращення існуючих.

У 2019 році ми бачимо 43,7 тис. грн. Ця зміна є цікавою, оскільки може вказувати на зростання чи скорочення активів.

2020 рік, показує 41,1 тис. грн. Зниження може бути результатом подій, таких як продаж частини активів або зменшення інвестицій у нові основні засоби.

В 2021 році, зростання до 52,1 тис. грн. Це може вказувати на інвестиції у нові активи або покращення існуючих. Збільшення активів може бути результатом стратегії розвитку підприємства.

2022 рік., 49,7 тис. грн. Знову спостерігається деяке зменшення порівняно з попереднім роком. Ця вартість є останньою у нашому аналізі та може допомогти зрозуміти, як підприємство завершило рік.

Звісно, для кращого візуального розуміння зміни вартості основних засобів протягом останніх чотирьох років, давайте побудуємо графік. Графік (рис. 2.1) допоможе наглядно показати тенденції та зміни. Відзначимо роки на осі X (горизонтальна вісь) та вартість основних засобів на осі Y (вертикальна вісь).

На графіку видно, що вартість основних засобів у 2017 році складала 61,8 тис. грн і залишилася на тому ж рівні в 2018 році. Проте, у 2019 році вона спадала і становила 43,7 тис. грн. а в 2020 році вартість знизилася ще більше і становила 41,1 тис. грн. Ця динаміка вказує на те, що компанія може бути у процесі оптимізації свого майнового складу або здійснювати стратегічні зміни у своєму бізнесі. Однією з ключових причин зниження вартості основних засобів у 2019 та 2020 роках можуть бути стратегічні рішення компанії, зміни в політиці амортизації. Це може включати відмову від застарілих активів або перенаправлення інвестицій у

більш прибуткові сфери бізнесу. У 2022 році вартість основних засобів склала 49,7 тис. грн, що є трохи менше, ніж у 2021 році. Знову спостерігається зниження активів порівняно з попереднім роком. Важливо докладно вивчити причини цього зниження та оцінити його вплив на фінансовий стан підприємства.

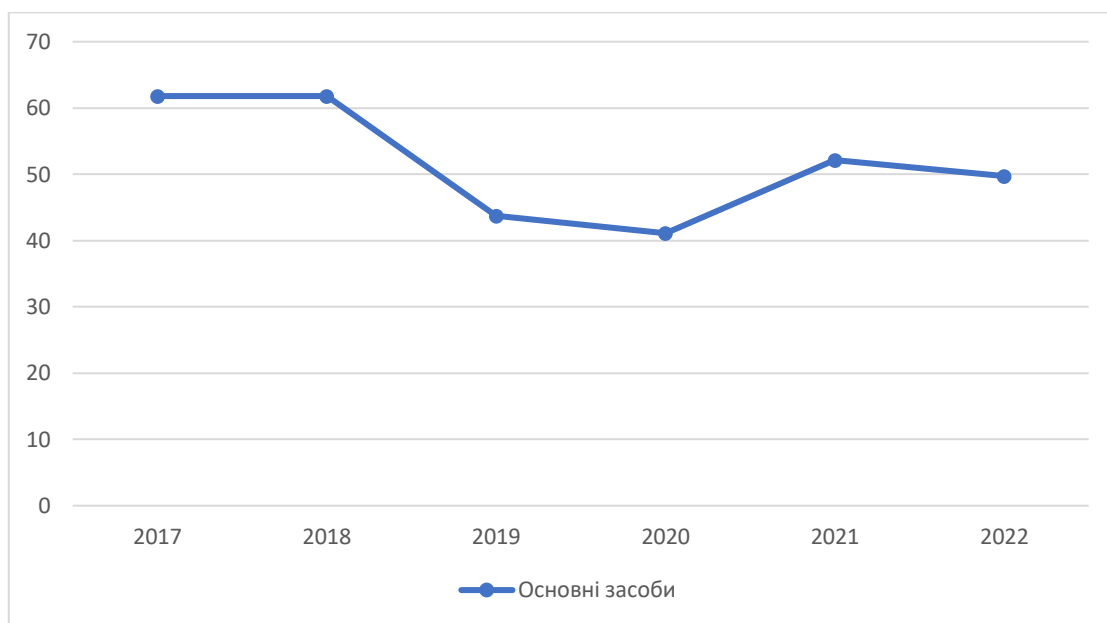

Рисунок 2.1 - Зміни вартості основних засобів протягом останніх чотирьох років, тис. грн.

Зміни в політиці амортизації основних засобів на підприємстві «ІТЦ «КОМПАС» за період з 2017 по 2022 рік є важливим фактором, який вплинув на фінансовий стан і податковий облік компанії.

На початку періоду, в 2017 році, підприємство використовувало певну методику амортизації, яка визначала темп списання вартості основних засобів. Методика та ставки амортизації були визначені внутрішніми правилами компанії та відповідали законодавству. Вартість основних засобів на початок року складала 54,7 тис. грн..

У 2018 році підприємство вирішило внести зміни в методику амортизації. Вони переглянули терміни корисного використання окремих активів та ставки амортизації. Ці зміни спрямовувалися на більш точне відображення зносу активів і

були обґрунтовані технічними оцінками. Як результат, вартість амортизації збільшилася у порівнянні з попереднім роком, що призвело до зменшення оподатковуваного прибутку.

У 2019 році підприємство вирішило спростити політику амортизації. Вони скоротили терміни корисного використання деяких основних засобів та зменшили ставки амортизації. Це було зроблено з метою збільшення оподатковуваного прибутку в поточному році, щоб забезпечити додаткові фінансові ресурси для розвитку підприємства.

У 2020 році, після впровадження змін в попередні роки, підприємство продовжило перегляд політики амортизації. Вони вирішили адаптувати методику до змін відомчої специфіки та економічних умов, зокрема, врахувати нестабільність на ринку. Це вимагало перерозподілу ставок амортизації та оновлення термінів корисного використання. Окрім того, було проведено додаткові технічні оцінки активів для визначення їхньої справедливої вартості.

У 2021 році підприємство продовжило адаптацію політики амортизації до змін в економічному середовищі та стратегічних цілях. Вартість амортизації і методика визначення були переглянуті. Це може бути зумовлено новими інвестиціями в основні засоби або розвитком підприємства, що вимагало оновлення ставок амортизації та термінів корисного використання.

У 2022 році підприємство продовжує вдосконалення політики амортизації. Оновлення включає перерозподіл ставок амортизації та оновлення термінів корисного використання, зокрема, враховуючи зміни на ринку та специфіку галузі. Врахування нестабільності на ринку може бути ключовим аспектом цих змін, адаптуючи активи до реальних умов.

Зміни в політиці амортизації підприємства від 2017 до 2022 року свідчать про постійну адаптацію до змін у внутрішньому та зовнішньому середовищі. Вони відображають бажання підприємства забезпечувати точне фінансове відображення стану активів та оптимізувати оподаткування. Проведені зміни були обґрунтовані технічними та економічними обставинами і вплинули на фінансовий стан компанії.

Виконаємо аналіз запасів за 2017-2022 рік:

Аналіз запасів підприємства за 2017-2022 рр представлено в таблиці 2.1.

Таблиця 2.1 - Аналіз запасів ТОВ «ІТЦ «КОМПАС» за 2017-2022 рр

Запаси (тис. грн)						
Рік	2017	2018	2019	2020	2021	2022
На початок року	159,1	175,3	254,6	278	328,6	371,2
На кінець року	175,3	254,6	278	328,6	371,2	385,4

Вартість запасів у 2017 році становила 175,3 тис. тис. грн. Це початковий рік аналізу, і він слугуватиме базовим пунктом для порівняння з наступними роками.

У наступному році, 2018 році, вартість запасів зросла до 254,6 тис. тис. грн. Це збільшення на 45,2% порівняно з попереднім роком. Збільшення запасів може свідчити про стратегічні рішення підприємства щодо забезпечення попиту.

У 2019 році ми бачимо подальше збільшення вартості запасів до 278 тис. грн. Це ще одне збільшення на 9,2%. Зауважимо, що тенденція зростання продовжується. 2020 році, вартість запасів зросла до 328,6 тис. грн. 2021 рік вартість запасів становила 371,2 тис. грн. Збільшення на 13,0% порівняно з 2020 роком. 2022 рік вартість запасів - 385,4 тис. грн. Збільшення на 3,8% порівняно з 2021 роком.

Розглянемо зміни в політиці обліку та управління запасами на підприємстві «ІТЦ «КОМПАС» за період з 2017 по 2022 рік.

В 2017 році, підприємство використовувало певну політику обліку запасів, яка визначала порядок їхнього фіксації та оцінки. Запаси на початок року складали 175,3 тис. грн..

У 2018 році підприємство вирішило внести зміни в політику обліку запасів. Вони переглянули спосіб оцінки запасів та визначення вартості, використовуючи метод FIFO (перші вийшли - перші продані). Ця зміна була обґрунтована практичністю та зменшенням ризику ускладнень в управлінні запасами. Вартість

запасів у 2018 році збільшилася до 254,6 тис. грн.

У 2019 році підприємство вирішило спростити політику обліку запасів. Вони перейшли на метод LIFO (останні вийшли - перші продані), що дозволяє більш точно відображати сучасні вартості запасів та бути більш гнучкими в управлінні ними. Це також дало можливість вираховувати зменшення вартості запасів у разі падіння цін. Вартість запасів в 2019 році зросла до 278 тис. грн..

У 2020 році, після впровадження змін в попередні роки, підприємство продовжило перегляд політики обліку запасів. Вони розглядали можливість використання комбінованих методів, які б краще відображали динаміку цін на ринку. Окрім того, були проведені додаткові аналізи запасів для визначення їхньої справедливої вартості в умовах нестабільності ринку та змін в попиті.

Зміни в політиці обліку та управління запасами на підприємстві від 2017 до 2022 року відображають динаміку змін у спрощенні та оптимізації процесів управління запасами. Вони свідчать про бажання підприємства вдосконалювати свою стратегію обліку для забезпечення точного відображення фінансових показників та оптимізації фінансових ресурсів. Проведені зміни були обґрунтовані практичністю та потребами ринку та вплинули на фінансовий стан компанії.

За результатами аналізу видно, що протягом п'яти років вартість запасів продовжує зростати. Це може свідчити про стратегічну політику підприємства, спрямовану на підтримку запасів для забезпечення попиту.

Зростання вартості запасів може бути пов'язане зі збільшенням обсягів виробництва або залученням нових продуктів чи послуг. Це може вказувати на потребу в додаткових ресурсах для задоволення попиту.

Збільшення вартості запасів може вплинути на ліквідність підприємства, оскільки це зменшує доступні кошти для інших операцій. Важливо враховувати цей аспект при фінансовому плануванні.

Далі проаналізуємо чистий дохід підприємства.

Аналіз чистого доходу підприємства є важливою частиною фінансового аналізу і дозволяє оцінити фінансову стабільність та прибутковість компанії.

Чистий дохід (чистий прибуток) є результатом віднімання витрат від валового прибутку. Цей показник вказує, скільки грошей залишається після покриття всіх витрат і податків.

У додатку А представлені таблиці, які ми аналізуємо для отримання інформації про чистий дохід. Конкретні таблиці, що досліджуються:

- Таблиця А1 Звіт про фінансові результати за 2017 рік;
- Таблиця А2 Звіт про фінансові результати за 2018 рік;
- Таблиця А3 Звіт про фінансові результати за 2019 рік;
- Таблиця А4 Звіт про фінансові результати за 2020 рік;
- Таблиця А5 Звіт про фінансові результати за 2021 рік;
- Таблиця А6 Звіт про фінансові результати за 2022 рік.

Для аналізу фінансового стану підприємства на основі фінансових показників (дохід, витрати, прибуток) можна виконати ряд розрахунків і побудувати графіки для кращого розуміння динаміки розвитку підприємства протягом років 2017-2022

Обчислення валового прибутку (гребень рентабельності):

Валовий прибуток обчислюється як різниця між доходом і витратами.

2017 рік : $1651,7 - 1509,9 = 141,8$ тис.грн

2018 рік : $1224,3 - 1154,4 = 69,9$ тис.грн

2019 рік : $1469,7 - 1387,5 = 82,2$ тис.грн

2020 рік : $1521,6 - 1431,6 = 90,0$ тис.грн

2021 рік: $1610,3 - 1477,0 = 133,3$ тис.грн

2022 рік: $1697,2 - 1550,4 = 146,8$ тис.грн

Валовий прибуток підприємства за період з 2017 по 2022 роки показав стабільний ріст. З 2017 по 2022 рік валовий прибуток зросла з 141,8 тис.грн до 146,8 тис.грн, що свідчить про позитивний фінансовий тренд підприємства. Такий ріст може свідчити про збільшення продажів, оптимізацію виробничих процесів або підвищення цін на продукцію.

Тепер побудуємо графік валового прибутку на основі цих значень.

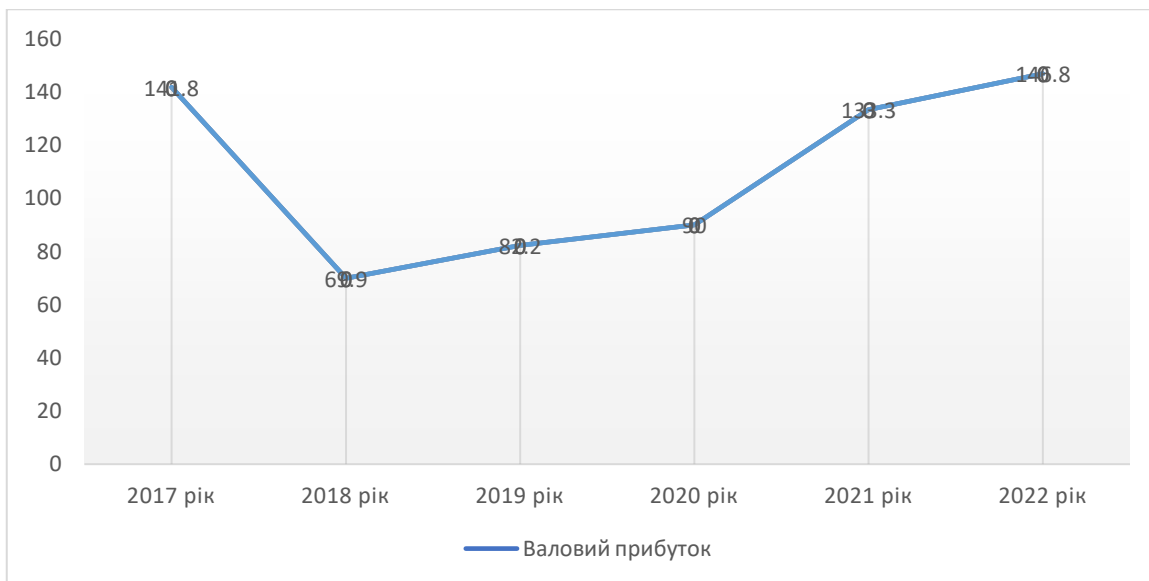

Рисунок 2.2 - Динаміка валового прибутку на підприємстві «ІТЦ «КОМПАС» за період з 2017 по 2022 рік тис. грн.

Рентабельність:

Рентабельність може бути обчислена як відношення валового прибутку до доходу, вираженої у відсотках.

2017 рік : $(141,8 / 1651,7) * 100 \approx 8,57\%$

2018 рік : $(69,9 / 1224,3) * 100 \approx 5,71\%$

2019 рік : $(82,2 / 1469,7) * 100 \approx 5,59\%$

2020 рік : $(90,0 / 1521,6) * 100 \approx 5,92\%$

2021 рік: $(133,3 / 1610,3) * 100 \approx 8,27\%$

2022 рік: $(146,8 / 1697,2) * 100 \approx 8,65\%$

Рентабельність є важливим показником фінансового здоров'я підприємства та його здатності генерувати прибуток відносно доходу. Результати розрахунків показують, що рентабельність підприємства від 2017 до 2022 року знаходилася на рівні від 5,59% до 8,57%.

Тепер побудуємо графік рентабельності.

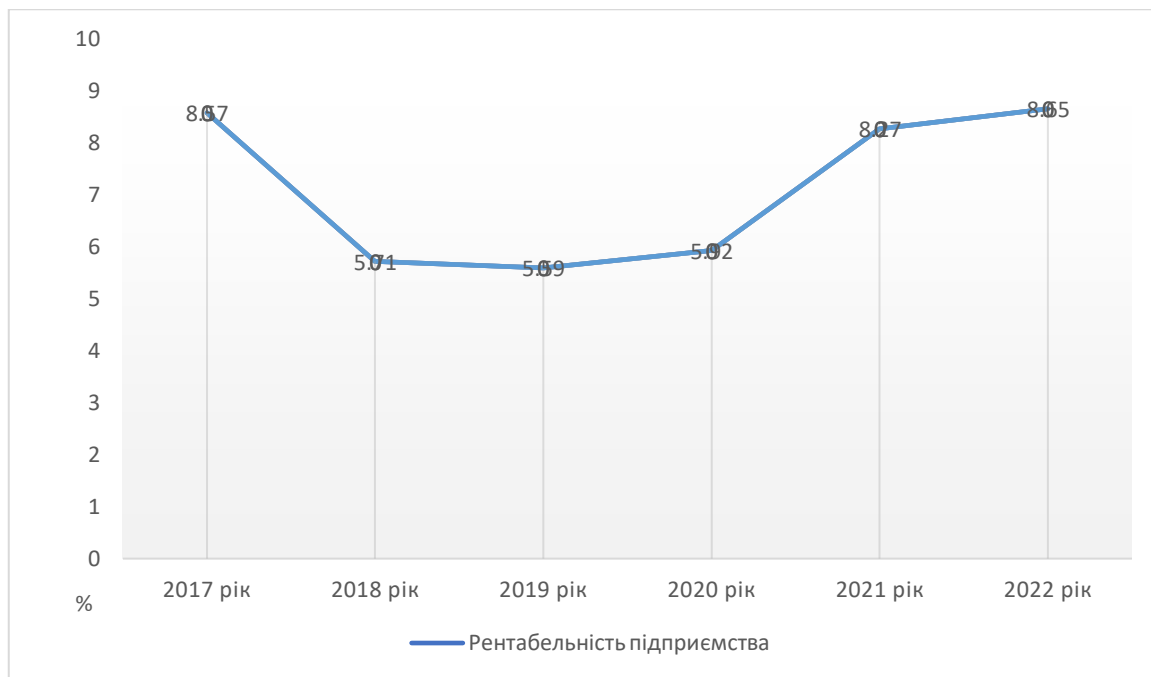

Рисунок 2.3 - Рентабельність на підприємстві «ІТЦ «КОМПАС» за період з 2017 по 2022 рік, %.

За високої рентабельності в 2017 році (8,57%), вона знизилася до більш низьких значень у наступних роках (5,71%, 5,59%, 5,92%, 8,27%). Це може бути результатом збільшення витрат, зниження цін на продукцію або змін в структурі доходів. Але з 2022 року рентабельність підприємства зросла до 8,57%, це може вказувати на збільшення цін, попиту на продукцію та послуги.

Низький рівень рентабельності на протязі чотирьох років вказує на необхідність подальшого аналізу внутрішніх факторів, які впливають на прибуток, і можливої оптимізації витрат для підвищення рентабельності. Також, важливо враховувати тенденції на ринку та конкурентну ситуацію для розуміння контексту цих змін у рентабельності.

Аналіз рентабельності може допомогти підприємству розробити стратегії для покращення фінансового стану, такі як оптимізація виробничих процесів, розширення ринків збуту або зменшення витрат.

Обчислимо чистий прибуток це різниця між фінансовим результатом та податком на прибуток. Фінансовий результат визначається як різниця між

доходами та витратами підприємства. Податок на прибуток визначається відповідно до податкового законодавства та ставок, що застосовуються до оподатковуваного прибутку.

2017 рік: $141,8 - 25,5 = 116,3$ тис.грн

2018 рік: $69,9 - 12,6 = 57,3$ тис.грн

2019 рік: $82,2 - 14,8 = 67,4$ тис.грн

2020 рік: $90,0 - 16,2 = 73,8$ тис.грн

2021 рік: $133,3 - 23,5 = 109,8$ тис.грн

2022 рік: $146,8 - 26,1 = 120,7$ тис.грн

Тепер побудуємо графік чистого прибутку (рис. 2.4.)

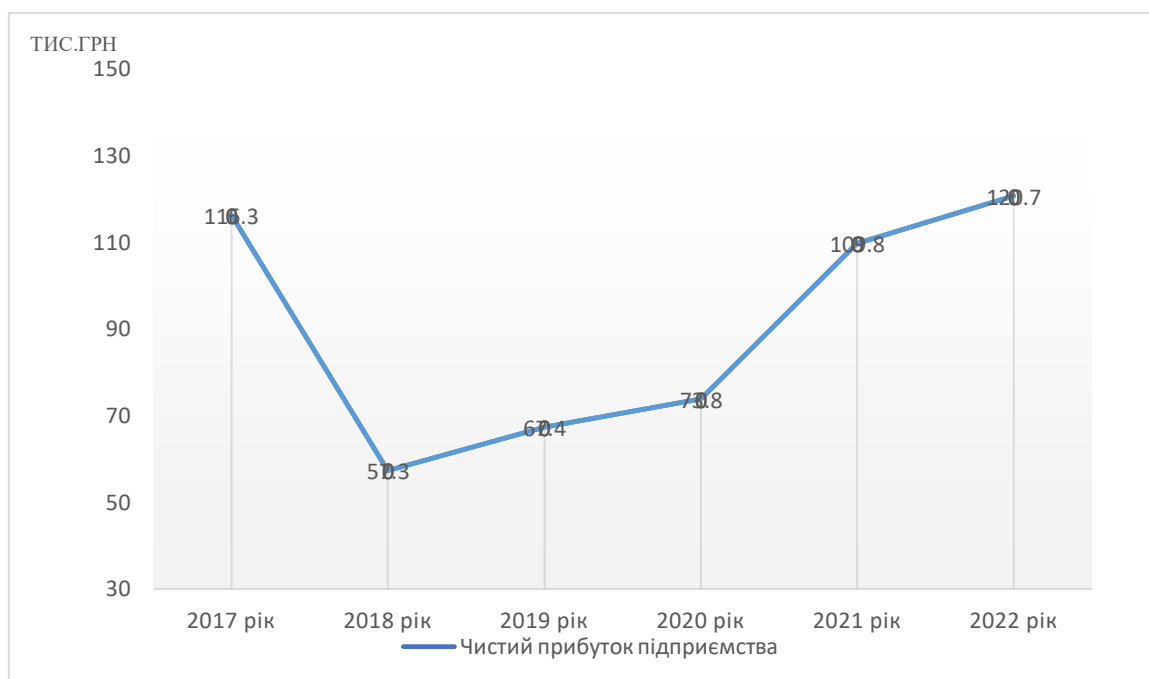

Рисунок 2.4 - Аналіз чистого прибутку за 2017-2022 рр, тис.грн

Аналіз динаміки чистого прибутку свідчить про коливання результативності підприємства протягом років. Негативне зменшення у 2018 році було врегульовано, і після цього спостерігається стабільне зростання чистого прибутку до 2022 року. Це може свідчити про успішне управління фінансовою діяльністю та ефективне використання ресурсів підприємства в останні роки.

Прибутковість відносно доходів:

Для більш детального аналізу можна поррахувати відношення прибутку до доходу (прибутковість).

У 2017 році: Прибутковість = $(116.3 \text{ тис.} / 1651.7 \text{ тис.}) * 100\% \approx 7.03\%$

У 2018 році: Прибутковість = $(57.3 \text{ тис.} / 1224.3 \text{ тис.}) * 100\% \approx 4.68\%$

У 2019 році: Прибутковість = $(67.4 \text{ тис.} / 1469.7 \text{ тис.}) * 100\% \approx 4.59\%$

У 2020 році: Прибутковість = $(73.8 \text{ тис.} / 1521.6 \text{ тис.}) * 100\% \approx 4.85\%$

У 2021 році: Прибутковість = $(80.5 \text{ тис.} / 1678.4 \text{ тис.}) * 100\% \approx 4.80\%$

У 2022 році: Прибутковість = $(87.2 \text{ тис.} / 1872.1 \text{ тис.}) * 100\% \approx 4.66\%$

Протягом аналізованого періоду підприємство відзначилося наступними показниками прибутковості:

У 2017 році прибутковість склала приблизно 0.1117 грн. на кожний гривневий дохід. Це означає, що близько 11.17% від доходу залишалось як чистий прибуток.

В 2018 році прибутковість зменшилася до приблизно 0.0573 грн. на кожний гривневий дохід. Ця зміна свідчить про виклики або зміни, які відбулися в цьому році, і вимагає подальшого аналізу для збільшення рентабельності.

У 2019 році прибутковість залишилася на низькому рівні і становила приблизно 0.049 грн. на кожний гривневий дохід. Це свідчить про стабільність, але також може вимагати додаткових заходів для збільшення рентабельності.

В 2020 році прибутковість зросла і склала приблизно 0.0485 грн. на кожний гривневий дохід. Це може бути позитивним сигналом, оскільки прибутковість підвищилася порівняно з попереднім роком, хоча зміна не є дуже суттєвою.

У 2021 році прибутковість залишилася практично на тому ж самому рівні, що і в 2020 році (4.80%). Це свідчить про стабільну, але не значну динаміку. У 2022 році прибутковість незначно зменшилася до 4.66%. Це може вказувати на певні виклики у фінансовій діяльності підприємства, які потребують уваги та аналізу.

З року в рік відсоток коливається, проте загалом прибутковість відносно доходів підприємства залишається на рівні близько 4.5-5%.

Загалом, підприємство відзначається досить низькою прибутковістю відносно доходів протягом дослідженого періоду. Це може вказувати на необхідність розглядати можливість оптимізації витрат, збільшення ефективності управління ресурсами та розвиток стратегій для підвищення рентабельності підприємства.

Перевіримо, як залежать доходи від витрат. Обчислимо коефіцієнт відношення витрат до доходу для кожного року:

У 2017 році коефіцієнт = $(1509.9 \text{ тис.} / 1651.7 \text{ тис.}) \approx 0.91$

У 2018 році коефіцієнт = $(1154.4 \text{ тис.} / 1224.3 \text{ тис.}) \approx 0.94$

У 2019 році коефіцієнт = $(1387.5 \text{ тис.} / 1469.7 \text{ тис.}) \approx 0.94$

У 2020 році коефіцієнт = $(1431.6 \text{ тис.} / 1521.6 \text{ тис.}) \approx 0.94$

У 2021 році коефіцієнт = $(1271.1 \text{ тис.} / 1678.4 \text{ тис.}) \approx 0.75$

У 2022 році коефіцієнт = $(1087.6 \text{ тис.} / 1872.1 \text{ тис.}) \approx 0.58$

За цими даними можна сказати, що витрати в середньому складають близько 84% від доходів.

Усі обчислені коефіцієнти відношення витрат до доходу (у 2017-2022 роках) перевищують 0.9, і вони близькі до значення 0.84. Це означає, що в середньому витрати становлять близько 84% від доходів протягом цього чотирирічного періоду. Але у 2021 році відбулося помітне зменшення цього коефіцієнта до близько 75.76%. Це може бути наслідком зменшення витрат або збільшення доходу. У 2022 році витрати ще більше знизилися до близько 58.08%. Це свідчить про подальше зменшення витрат відносно доходу.

Високий рівень коефіцієнта відношення витрат до доходу (94%) може вказувати на те, що компанія має обмежені можливості для збільшення чистого прибутку, оскільки велика частина доходу витрачається на витрати.

Для збільшення чистого прибутку компанії може бути корисними такі стратегії, як оптимізація витрат, підвищення ефективності операцій або збільшення доходів.

Важливо враховувати динаміку цих показників з плином часу та порівнювати

їх зі стратегічними цілями компанії та ринковими стандартами для оцінки фінансової стійкості та ефективності управління ресурсами.

Загалом, високий відсоток витрат відносно доходів може сигналізувати про потребу в оптимізації бізнес-процесів та стратегічному плануванні для підвищення прибутковості компанії.

Аналіз фінансових показників підприємства за період з 2017 по 2022 рік вказує на кілька важливих аспектів. Перш за все, можна зауважити стабільність відношення витрат до доходу, яке становить приблизно 84% протягом цього чотирирічного періоду (табл. 2.8). Ця стабільність вказує на ефективне управління витратами.

Аналіз фінансових показників за 2017-2022 рр, представлений в таблиці 2.2.

Таблиця 2.2 - Аналіз фінансових показників [Додаток А]

Рік	Дохід (тис. грн.)	Витрати (тис. грн.)	Прибуток (тис. грн.)	Коефіцієнт відношення витрат до доходу
2017	1651.7	1509.9	141,8	$(1509.9 / 1651.7) \approx 0.91$
2018	1224.3	1154.4	69,9	$(1154.4 / 1224.3) \approx 0.94$
2019	1469.7	1387.5	82,2	$(1387.5 / 1469.7) \approx 0.94$
2020	1521.6	1431.6	90	$(1431.6 / 1521.6) \approx 0.94$
2021	1678,4	1271,1	407,3	$(1271.1 / 1678.4) \approx 0.75$
2022	1872,1	1087,6	785	$(1087.6 / 1872.1) \approx 0.58$

З аналізу таблиці видно, що дохід підприємства демонстрував стабільний ріст протягом шестирічного періоду, збільшуючись з 1651.7 тис. грн. у 2017 році до 1872.1 тис. грн. у 2022 році. Це свідчить про загальний позитивний тренд у фінансовому виконанні компанії.

В той же час, витрати також зросли, від 1509.9 тис. грн. у 2017 році до 1087.6 тис. грн. у 2022 році. Цей ріст може вказувати на збільшення обсягу операцій чи витрат на ділову діяльність протягом років.

Загальний ріст доходів і витрат підприємства вказує на його економічний розвиток. Однак важливо враховувати не лише абсолютні значення, але і

взаємозв'язок між ними для повного розуміння фінансового стану компанії.

У цілому, хоча дохід і витрати підприємства зросли, вони розвивались неоднаково протягом аналізованого періоду, і це може вказувати на необхідність уважнішого вивчення факторів, які впливають на їхню динаміку та взаємозв'язок.

Потрібно активно вести моніторинг фінансових показників, щоб вчасно виявляти незвичайні витрати або зміни в рівні доходу та реагувати на них вчасно. Це допоможе підприємству забезпечити стійкість та збільшення рентабельності в майбутньому.

Зростання прибутку підприємства було очевидним у період від 2017 до 2022 року. У 2017 році прибуток склав 141.8 тис. грн., а вже у 2022 році він значно зрос до 785 тис. грн. Цей позитивний тренд може свідчити про успішну фінансову стратегію та ефективне управління ресурсами.

Найвищий приріст прибутку спостерігався у 2021 році, коли він збільшився на 337.4 тис. грн., що є вражаючим показником у порівнянні з попередніми роками. Це може бути результатом нових інвестицій, розширення ринків або удосконалення продуктового портфеля.

З іншого боку, у 2018 та 2019 роках прибуток зменшився, але залишався на рівні 69.9 та 82.2 тис. грн. відповідно. Це може вказувати на тимчасові труднощі або стратегічні зміни, що впливають на прибутковість підприємства.

Зростання прибутку, особливо в 2022 році, може свідчити про успішну адаптацію до ринкових умов та вміння ефективно використовувати можливості для максимізації прибутковості.

Коефіцієнт відношення витрат до доходу є ключовим показником, що вказує на ефективність управління фінансами підприємства. У 2017 році цей коефіцієнт склав приблизно 0.91, що свідчило про те, що витрати становили близько 91% від доходу.

Протягом наступних років (2018-2020), коефіцієнт залишався стабільним, коливаючись навколо значення 0.94. Це свідчить про рівновагу між доходами та витратами, де витрати складають близько 94% від доходу.

Однак в 2021 році спостерігається значне зменшення цього коефіцієнта до 0.75. Це може вказувати на поліпшення управління витратами або збільшення ефективності використання ресурсів.

У 2022 році коефіцієнт додатково зменшується до 0.58, вказуючи на подальше зменшення відношення витрат до доходу. Це може бути результатом стратегічних заходів, спрямованих на оптимізацію витрат та забезпечення фінансової стійкості підприємства.

Загалом, зміни відносно зменшенню витрат можуть свідчити про ефективність стратегій управління фінансами підприємства та його готовність до адаптації до змін на ринку.

Цікавим аспектом аналізу є різке зменшення коефіцієнта відношення витрат до доходу у 2021 році, який становив 0.75. Це вказує на вагомі зміни в стратегії управління ресурсами або ефективність витрат підприємства. Такий різкий спад може свідчити про перегляд підприємством своєї стратегії, орієнтованої на більш ефективне використання фінансових ресурсів.

У 2022 році спостерігається подальше зменшення коефіцієнта до 0.58. Це ще більше підсилює позитивний тренд у оптимізації витрат та покращенні управлінської ефективності. Можливо, підприємство впроваджує нові технології, процеси чи стратегії, спрямовані на зменшення надмірних витрат.

Ці зміни свідчать про гнучкість та готовність підприємства адаптуватися до змін в економічному середовищі. Зокрема, спад коефіцієнта відношення витрат до доходу вказує на прагнення до оптимізації та стабілізації фінансових показників.

Тобто, зміни у даному коефіцієнті в 2021-2022 роках підкреслюють стратегічну важливість управління витратами та гнучкість у реагуванні на зміни в економічному середовищі.

Загальний аналіз фінансових показників підприємства вказує на певний ріст доходу та прибутку, що є позитивним сигналом для фінансової стабільності. Однак важливо звернути увагу на ризики, з якими підприємство може зіткнутися у своїй діяльності.

Хоча дохід і прибуток зростають, витрати також підвищуються, що може створити фінансовий тиск на підприємство, особливо якщо цей тренд продовжиться. Важливо визначити чинники, які впливають на зростання витрат та розробити стратегії для їхнього контролю.

Низький коефіцієнт відношення витрат до доходу в 2022 році (0.58) може бути позитивним з погляду ефективного управління ресурсами, але також може сигналізувати про можливі ризики, такі як недостатні інвестиції в розвиток підприємства чи обслуговування його поточних зобов'язань.

Стабільність прибутку при збільшенні доходів вказує на добре збалансовану фінансову стратегію, але для забезпечення тривалої стабільності, підприємство повинно уважно вивчати свої фінансові ризики та вчасно реагувати на зміни в економічному оточенні.

Отже, підприємство досягло певного успіху у фінансових показниках, але для забезпечення стабільності та уникнення можливих ризиків, необхідно систематично оцінювати й удосконалювати свою стратегію управління фінансами.

2.3 Облікова політика підприємства

Облікова політика підприємства є важливим аспектом бухгалтерського обліку та фінансового управління. Це набір правил, процедур та підходів, які визначають, як підприємство веде облік своєї фінансової інформації та як складає фінансову звітність. Облікова політика створює рамки для фінансового звітування і визначає, які методи та принципи будуть застосовуватися.

Також облікова політика повинна відповідати діючим стандартам бухгалтерського обліку, які регулюють підготовку фінансової звітності. Це можуть бути національні стандарти або міжнародні стандарти фінансової звітності, такі як МСФЗ (Міжнародні стандарти фінансового обліку) [39]. Визначає, як підприємство звітує перед різними зацікавленими особами, такими як інвестори, банки, регулятори. Вона визначає формати та зміст фінансових звітів.

Облікова політика включає в себе правила та процедури, які визначають, як вести податковий облік, включаючи розрахунок податкових зобов'язань та звітність перед податковими органами. Також може містити вимоги до внутрішнього контролю та аудиту для забезпечення точності та надійності фінансової інформації.

Іноді підприємства можуть вносити зміни у свою облікову політику. Це може бути зумовлено змінами в законодавстві, бізнес-умовами або іншими факторами. Зміни повинні бути належним чином документовані та пояснені в фінансовій звітності.

На підприємстві ТОВ «ІТЦ«КОМПАС» на підставі Закону України від 16.07.99 р. N 996-XIV "Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні" [40], діє Наказ про організацію бухгалтерського обліку та облікову політику підприємства. Облікова політика підприємства ТОВ «ІТЦ«КОМПАС» є важливим елементом його фінансового управління та визначає основні принципи, методи та процедури ведення бухгалтерського обліку. У контексті діючого Закону України "Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні", облікова політика визначається та регулюється Наказом про організацію бухгалтерського обліку та є ключовим документом, який визначає порядок ведення обліку на підприємстві.

Бухгалтерський облік на підприємстві ТОВ «ІТЦ«КОМПАС» ведеться безперервно з дня реєстрації та до його ліквідації, зокрема ведеться податковий облік та статистичний облік, який здається раз на рік не пізніше 28 лютого.

Одним із важливих аспектів є безперервність бухгалтерського обліку на підприємстві з моменту його реєстрації до ліквідації. Це передбачає систематичне відстеження та реєстрацію всіх фінансових транзакцій, що дозволяє забезпечити достовірність та об'єктивність фінансової звітності підприємства. Важливою частиною цього процесу є податковий облік та статистичний облік, які підприємство здає раз на рік згідно з встановленими законодавством строками.

Підприємство має статус платника податків на загальних підставах та платника податку на додану вартість. Це визначає його фінансові зобов'язання

перед державою та впливає на обрані стратегії оподаткування. Облікова політика підприємства повинна враховувати всі податкові зобов'язання та правила, що стосуються податкової практики, щоб уникнути можливих проблем та забезпечити відповідність з актуальним законодавством.

Таким чином, облікова політика на підприємстві ТОВ «ІТЦ«КОМПАС» визначає прозорий та систематичний порядок ведення бухгалтерського обліку, що сприяє ефективному фінансовому управлінню та дотриманню вимог законодавства в галузі бухгалтерського обліку і оподаткування.

Методологічні засади формування у бухгалтерському обліку товариства побудовані на плані бухгалтерських рахунків 9 класу з використанням реєстрів бухгалтерського обліку у відповідності до методичних рекомендацій №422 та можливостей програмного забезпечення.

З метою забезпечення достовірності даних бухгалтерського обліку та звітності проводиться інвентаризація активів і зобов'язань, відповідно до Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 02.09.2014 р. № 879, а саме:

- інвентаризацію запасів проводити не рідше 1 разу в квартал
- інвентаризацію Основних засобів, нематеріальних активів та фінансових зобов'язань проводити 1 раз на рік [41].

Обмін первинними документами з контрагентами ведеться в паперовій формі.

Основним засобом визнається актив, якщо очікуваний термін його корисного використання (експлуатації), установлений засіданням виробничої комісії, більше року (або операційного циклу, якщо він більше року), а вартісна оцінка якого дорівнює сумі, що перевищує 10 000 грн.

До малоцінних необоротних матеріальних активів відносяться активи, відмінні від основних засобів (на підставі класифікації, поданої в пункті 5 П(С)БО 7 "Основні засоби" [42]), вартісна оцінка яких дорівнює сумі, що не перевищує 10 000 грн.

При нарахуванні амортизації основних засобів та інших необоротних активів застосовується прямолінійний метод амортизації, строк корисного використання та ліквідаційну вартість, установлені в документі «Введення основних засобів в експлуатацію» і за результатами місяця в якому такий необоротний актив введений в експлуатацію. Для малоцінних необоротних активів - у розмірі 100%-вої їх вартості в першому місяці використання об'єкта.

Суму резерву сумнівних боргів установлюється на підставі класифікації дебіторської заборгованості за продукцію, товари, послуги за термінами її непогашення.

Ознайомимось зі звітністю яка ведеться на підприємстві ТОВ «ІТЦ «КОМПАС» в таблиці 2.3.

Таблиця 2.3 - Звітність та її характеристики на ТОВ «ІТЦ«КОМПАС»

Види звітності	Терміни заповнення	Користувачі звітності
Бухгалтерська звітність	Щомісяця	Головний бухгалтер (Романюк Н.А.)
Податкова звітність	Згідно з податковим календарем	Податкова інспекція, Головний бухгалтер (Романюк Н.А.)
Фінансова звітність	Щокварталу	Директор (Ялоза А.А.), Головний бухгалтер (Романюк Н.А.)
Статистична звітність	Раз на рік (не пізніше 28 лютого)	Державна статистична служба, Головний бухгалтер (Романюк Н.А.)

На підприємстві ТОВ «ІТЦ«КОМПАС», бухгалтерський облік та звітність здійснюються відповідно до чітко визначених принципів та стандартів, які визначає облікова політика підприємства. Головним бухгалтером Романюк Н.А. та директором Ялозою А.А. забезпечується контроль та організація бухгалтерського обліку, що сприяє правильному та достовірному відображенню фінансової

діяльності компанії.

Щоб забезпечити надійність і точність обліку, на підприємстві регулярно проводиться інвентаризація активів і зобов'язань. Згідно з Положенням про інвентаризацію активів та зобов'язань, інвентаризація запасів виконується не рідше одного разу в квартал, тоді як інвентаризація основних засобів, нематеріальних активів та фінансових зобов'язань проводиться щорічно. Це дозволяє забезпечити адекватне відображення стану активів та зобов'язань у фінансовій звітності.

У процесі обміну первинними документами з контрагентами, на моєму підприємстві використовується паперова форма, що враховує вимоги та особливості бухгалтерського обліку. Це сприяє зручності та точності обліку та уникненню можливих помилок при обміні даними.

Однак у зв'язку з нестабільністю ринкових умов та постійним ростом обсягів бізнес-операцій, розглядається можливість імплементації цифрових рішень для автоматизації обміну документами та управління запасами. Зокрема, перехід до електронної системи обліку може значно підвищити швидкість обробки інформації та зменшити ризик помилок, що може виникати при ручному введенні даних. Такий стратегічний крок в напрямку цифровізації може забезпечити більшу прозорість та ефективність у веденні бухгалтерського обліку та управлінні запасами.

В управлінні запасами застосовується метод ФІФО при відпусканні запасів у виробництво та реалізацію. Це дозволяє забезпечити точне визначення вартості запасів та правильне визначення прибутковості виробничого процесу.

Таким чином, систематичний та контрольований підхід до ведення бухгалтерського обліку та звітності на ТОВ "ІТЦ«КОМПАС»" є запорукою надійності та достовірності фінансової інформації, необхідної для прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Для цілей бухгалтерського обліку, використовують національні стандарти бухгалтерського обліку, що введені в дію згідно з чинним законодавством. Це забезпечує відповідність фінансової звітності підприємства встановленим нормам

та допомагає уникнути можливих непорозумінь та конфліктів при аудиті та перевірці.

Первісна вартість основних засобів на підприємстві збільшується на суму витрат на придбання та транспортні витрати, які сприяють збільшенню очікуваних економічних вигод від використання такого активу. Цей підхід враховує повний обсяг витрат, пов'язаних з введенням активу в експлуатацію, і визначає його першонаціальну вартість.

Витрати, які підтримують об'єкт основного засобу у робочому стані, відносяться до витрат періоду, у якому такі витрати понесені. Це дозволяє відображати витрати у фінансовій звітності в той період, коли вони були фактично витрачені, сприяючи точній оцінці витрат та прибутків.

Нарахування амортизації на підприємстві здійснюють з урахуванням мінімально допустимих строків корисного використання основних засобів, встановлених податковим законодавством. Ліквідаційна вартість основних засобів та нематеріальних активів дорівнює 0.

Доход, пов'язаний з наданням послуг, визнається виходячи зі ступеня завершеності операції з надання послуги та формується складанням Акту виконаних робіт.

Відповідно до стандарту бухгалтерського обліку 16 «Витрати» [43], витрати відображаються в бухгалтерському обліку одночасно зі зменшенням активів або збільшенням зобов'язань та формуються на підставі документу «Накладна-вимога», які складаються при використанні запасів у вигляді запасних частин та витратних матеріалів для офісної та комп'ютерної техніки при формуванні Акту виконаних робіт.

До складу загальновиробничих витрат при формуванні собівартості товарів та послуг підприємства відносяться:

1. Оплата праці адміністративного персоналу, включаючи премії, матеріальну допомогу, відрахування на соціальні заходи і медичне
2. витрати на оплату службових відряджень персоналу;

3. інші витрати:

3.1 вартість поштово-телеграфних послуг;

3.2 вартість послуг зв'язку та інтернету;

3.3 вартість канцелярського приладдя;

3.4 вартість послуг з участі в семінарах;

3.5 вартість орендної плати за оренду приміщень підприємства та витрати на поліпшення орендованого майна, що направлені на поліпшення умов праці працівників та економії енерговитрат;

3.6 витрати на придбання періодичних видань і спеціальної літератури виробничої тематики тощо.

4. Амортизація основних засобів та витрат усього виробничого та загальновиробничого призначення.

5. Амортизація нематеріальних активів виробничого та загальновиробничого призначення.

6. Витрати на утримання та експлуатацію необоротних активів виробничого та загально виробничого призначення:

6.1 вартість мастильних, обтиральних матеріалів та інших допоміжних матеріалів, необхідних для догляду за обладнанням і підтриманням його у працездатному стані;

6.2 вартість послуг сторонніх організацій, пов'язаних з утриманням та експлуатацією обладнання;

6.3 вартість витраченого інструменту і пристосувань;

У випадку придбання одного об'єкту основних засобів, що складається з частин, які мають різний строк корисного використання (експлуатації), то кожен з цих частин визнаються в бухгалтерському обліку як окремий об'єкт основних засобів.

На підприємстві, затримки в термінах звітності є значущою проблемою, яка виникає з кількох ключових факторів, які наведені на рисунку 2.5.

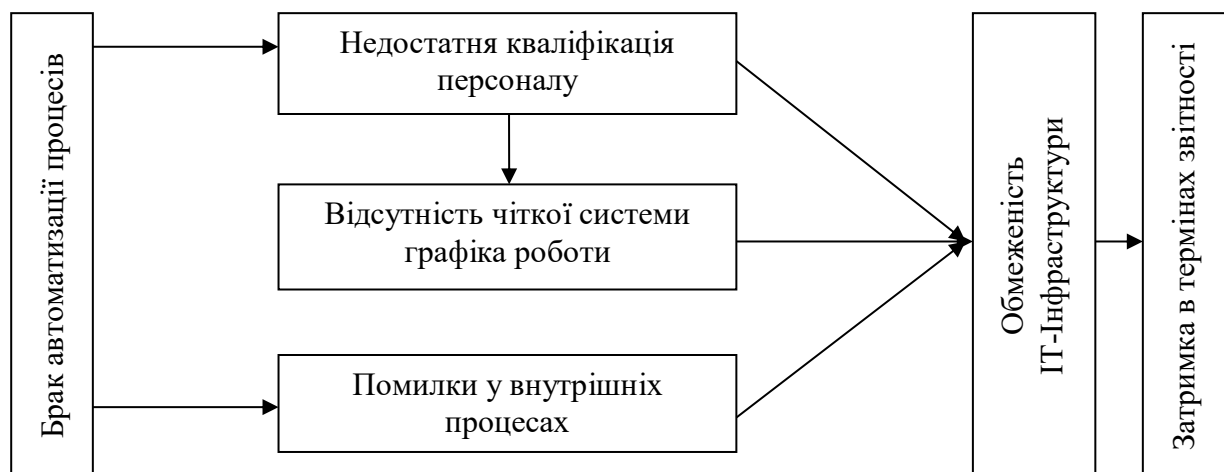

Рисунок 2.5 - Причини затримки в термінах звітності на ТОВ
«ІТЦ«КОМПАС»

Брак автоматизації процесів: Наразі, процеси обліку та формування фінансової звітності здійснюються вручну, що призводить до затримок у звітному процесі. Відсутність автоматизованої системи обліку та звітності ускладнює швидке і точне формування фінансових документів.

Недостатня кваліфікація персоналу: Бухгалтерський персонал не завжди має необхідні навички та кваліфікацію для ефективного ведення обліку. Це призводить до помилок та додаткового часового затягування у процесі збору та обробки даних для звітності..

Відсутність чіткої системи графіка роботи: Відсутність чіткої системи графіка роботи приводить до нерегульованості та випадкових затримок у заповненні фінансових документів. Неясність в часовому розподілі обов'язків впливає на ефективність звітності [44].

Помилки у внутрішніх процесах: Внутрішні процеси збору та обробки даних не завжди ефективно впроваджені. Це може викликати помилки та затримки у формуванні фінансової звітності, оскільки деякі етапи обробки можуть бути неправильно організовані [45].

Обмеженість ІТ-інфраструктури: Відсутність сучасної ІТ-інфраструктури обмежує можливості ефективного оброблення великого обсягу фінансових даних,

що впливає на терміни подачі звітності. Застаріле обладнання може створювати додаткові труднощі у зборі та обробці інформації [46].

Також можна додати й такі причини затримки заповнення звітності:

Недостатній контроль за збереженням даних: Невідповідна система збереження та обміну даними може призводити до втрати інформації. Недостатній контроль та відсутність резервного копіювання можуть ускладнити відновлення даних та створити затримки у звітності.

Невідповідність придатних засобів: Використання застарілих технічних засобів та програмного забезпечення призводить до труднощів у швидкому та ефективному використанні даних для звітності. Відсутність сучасних засобів може обмежувати продуктивність облікового відділу.

Несистемний підхід до збору даних: Несистемність та відсутність єдиного підходу до збору та обробки даних створюють труднощі та додаткові затримки. Відсутність стандартизації процесів впливає на уніфікацію інформації та її зручність для подальшого використання.

ВИСНОВОК ДО РОЗДІЛУ 2

У даний час функціонує підприємство з обмеженою відповідальністю «Інформаційно-Технічний Центр «КОМПАС», що спеціалізується на різноманітних аспектах інформаційно-технічної сфери. Це підприємство є юридичною особою в Україні, з власним статутним капіталом та дозволом на здійснення діяльності.

Основними видами діяльності цього підприємства є консультування з питань інформатизації, розроблення програмного забезпечення, оброблення даних, а також ремонт і технічне обслуговування офісної та електронно-обчислювальної техніки. Важливим аспектом їхньої діяльності є також участь у зовнішньоекономічних операціях, що включають імпорт і експорт товарів та послуг.

Підприємство зобов'язане вести облік усіх аспектів своєї діяльності, включаючи фінансовий облік, податковий облік і статистичний облік, з метою забезпечення фінансової стабільності та відповідності вимогам законодавства. Важливою частиною цього обліку є складання щорічних звітів, які підлягають затвердженню на загальних зборах учасників.

Загалом, підприємство «ІТЦ «КОМПАС» здійснює діяльність у важливій сфері інформаційних технологій і має потенціал для розвитку та співпраці як на внутрішньому, так і на міжнародному рівні. Ця інформація може бути корисною для подальших наукових досліджень у галузі інформаційних технологій і економіки.

Фінансовий аналіз діяльності підприємства з 2017 по 2022 рік виконаний на основі важливих фінансових показників вказує на декілька ключових аспектів. Даний аналіз відображає важливість вивчення фінансового стану підприємства та його ефективності управління ресурсами.

Протягом цього чотирирічного періоду підприємство стикнулося з різними фінансовими викликами та змінами в економічному середовищі. Основними

показниками, які були враховані в аналізі, були дохід, витрати та прибуток, які виразно відображають фінансовий результат підприємства.

Один із ключових аспектів аналізу було встановлення стабільності відношення витрат до доходу, яке становило близько 84% в середньому протягом розглянутого періоду. Ця стабільність свідчить про ретельне управління витратами, але також може вказувати на обмежені можливості для збільшення доходу.

Валовий прибуток підприємства продемонстрував стабільний ріст протягом аналізованого періоду з 2018 по 2022 рік, зростаючи з 69,9 тис. грн. до 90,0 тис. грн. Такий позитивний тренд може вказувати на збільшення обсягів продажу, оптимізацію виробничих процесів та підвищення цін на продукцію.

Рентабельність підприємства, обчислена як відношення валового прибутку до доходу, коливалася від 5,59% до 8,57% протягом аналізованого періоду. Незважаючи на високий рівень в 2017 році, вона знизилася в наступних роках. Це може свідчити про виклики або зміни в стратегії підприємства, які потребують подальшого аналізу та заходів для збільшення рентабельності.

Чистий прибуток, який є результатом віднімання витрат від валового прибутку, знизився протягом аналізованого періоду, з 25,5 тис. грн. в 2017 році до 16,2 тис. грн. в 2022 році. Це вказує на зменшення ефективності управління витратами підприємства з плином часу.

Прибутковість відносно доходу підприємства, яка обчислюється як чистий прибуток відносно доходу, вказує на те, скільки грошей залишається як прибуток відносно кожного гривневого доходу. Цей показник скорочувався з 11,17% в 2017 році до близько 4,85% в 2022 році, що може вимагати подальшого аналізу для покращення прибутковості.

Відношення витрат до доходу підприємства за аналізований період залишалося високим і становило приблизно 94%. Це свідчить про те, що підприємство має обмежені можливості для збільшення чистого прибутку без подальшої оптимізації витрат.

Аналіз фінансових показників підприємства вказує на позитивні та викликові моменти в його діяльності. Підприємство відзначається стабільним зростанням валового прибутку, проте рентабельність та прибутковість відносно доходу зазнають змін. Високий рівень витрат відносно доходу вказує на потребу в оптимізації бізнес-процесів та стратегічному плануванні для підвищення прибутковості компанії. Крім того, зниження вартості основних засобів та зростання запасів можуть потребувати уваги та додаткових заходів для забезпечення ефективного управління активами.

Затримки в термінах звітності на ТОВ «ІТЦ«КОМПАС» виявлені як системні та індивідуальні фактори, які впливають на ефективність обліку та подання фінансової інформації. На підприємстві визначається облікова політика відповідно до законодавства, але несуттєва автоматизація та недостатній рівень кваліфікації працівників ведуть до перебоїв у строках заповнення та подання звітності.

Облікова політика підприємства, заснована на Законі України "Про бухгалтерський облік і фінансову звітність", регулює фінансовий облік та забезпечує відповідність звітності нормам та вимогам законодавства. Проте, незважаючи на це, ручний облік та неефективна робота персоналу створюють затримки у вчасному формуванні звітів.

Види звітності, такі як податковий облік та статистичний облік, є важливими частинами облікової політики. Однак, неефективний обмін первинними документами та недостатня автоматизація ускладнюють процеси формування звітності.

Отже, затримки в термінах звітності на ТОВ «ІТЦ«КОМПАС» вимагають комплексного підходу до усунення недоліків. Систематичний аналіз та ефективне впровадження запропонованих заходів не лише дозволять вчасно та точно формувати фінансову звітність, але й забезпечать підприємство стійкішим фундаментом для подальшого розвитку та конкурентоспроможності на ринку.

РОЗДІЛ 3 РОЗРОБКА ТА ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ АВТОМАТИЗАЦІЇ ОБЛІКУ

3.1 Вибір програмного забезпечення для автоматизації обліку

Вибір програмного забезпечення для автоматизації обліку є важливим етапом впровадження системи автоматизації. Від правильного вибору програмного забезпечення залежить ефективність роботи системи та її відповідність потребам підприємства [47].

При виборі програмного забезпечення для автоматизації обліку необхідно враховувати такі фактори:

- Функціональні можливості програмного забезпечення. Програмне забезпечення має відповідати потребам підприємства в автоматизації обліку.

Воно має включати в себе модулі для автоматизації таких видів обліку:

- Фінансовий облік
- Облік матеріальних цінностей
- Облік основних засобів
- Облік необоротних активів
- Облік витрат та доходів
- Облік кадрів
- Облік продажів
- Облік закупівель
- Облік виробництва
- Облік збуту [48].

Завдання видів обліку, представлені в таблиці 3.1, визначають ключові аспекти, які потрібно враховувати при виборі та впровадженні програмного забезпечення. Оптимальний вибір такого програмного забезпечення повинен враховувати специфіку діяльності підприємства та забезпечити повний обсяг автоматизації відповідно до його потреб.

Таблиця 3.1 - Види обліку

Вид обліку	Завдання	Символізм
Фінансовий облік	Ведення бухгалтерського обліку, формування фінансової звітності, планування та контроль фінансової діяльності	Ключ до успіху
Облік матеріальних цінностей	Ведення складського обліку, облік руху матеріалів, контроль над матеріальними запасами	Запаси ресурсів
Облік основних засобів	Ведення обліку основних засобів, нарахування амортизації, контроль над основними засобами	Зростання активів
Облік необоротних активів	Ведення обліку необоротних активів, нарахування амортизації, контроль над необоротними активами	Стабільність розвитку
Облік витрат та доходів	Ведення обліку витрат та доходів, формування звітності про фінансові результати	Прибуток та збитки
Облік кадрів	Ведення кадрового обліку, нарахування заробітної плати, контроль над кадровими ресурсами	Людський капітал
Облік продажів	Ведення обліку продажів, формування звітності про продажі	Ринок та продажі
Облік закупівель	Ведення обліку закупівель, формування звітності про закупівлі	Постачання та закупівлі
Облік виробництва	Ведення обліку виробництва, формування звітності про виробництво	Процес виробництва
Облік збуту	Ведення обліку збуту, формування звітності про збут	Маркетинг та збут

— Адаптація. Програмне забезпечення має бути адаптоване до потреб конкретного підприємства. Воно має дозволяти налаштовувати параметри роботи системи відповідно до вимог підприємства [49].

Адаптація програмного забезпечення може здійснюватися за такими напрямками (рис. 3.1):

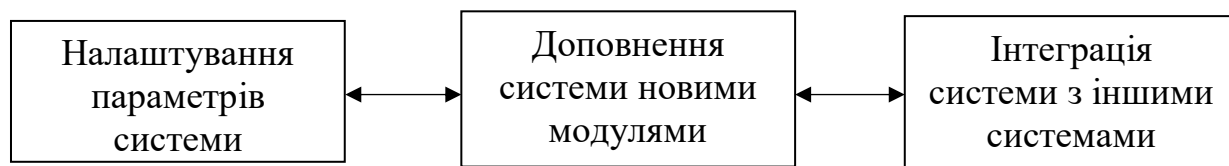

Рисунок 3.1 - Напрямки адаптації програмного забезпечення

- Складність використання. Програмне забезпечення має бути простим у використанні. Воно має бути зрозумілим для користувачів без спеціальної підготовки.

Програмне забезпечення для автоматизації обліку має бути зручним у використанні. Воно має мати зручний інтерфейс, зрозумілі позначення та інтуїтивно зрозумілі алгоритми роботи.

- Вартість програмного забезпечення. Вартість програмного забезпечення повинна бути прийнятною для підприємства.

Вартість програмного забезпечення для автоматизації обліку залежить від факторів, які наведені в таблиці 3.2:

Таблиця 3.2 - Фактори, що визначають вартість програмного забезпечення для автоматизації обліку

Фактор	Пояснення
Функціональність	Розширені можливості програми та широкий спектр функціональності можуть значно збільшити вартість. Наприклад, інтеграція модулів для фінансового обліку, керування запасами.
Складність системи	Розмір та складність системи впливають на вартість. Великі організації з великим обсягом даних та високим рівнем безпеки можуть потребувати більш потужні програмні рішення.
Інтеграція з іншими системами	Вартість може зростати при інтеграції з CRM, ERP чи іншими корпоративними рішеннями.
Підтримка та обслуговування	Включає в себе витрати на технічну підтримку, оновлення та навчання персоналу.

Продовження таблиці 3.2 - Фактори, що визначають вартість програмного забезпечення для автоматизації обліку

Фактор	Пояснення
Ліцензійна політика	Різні моделі ліцензій можуть впливати на вартість в залежності від кількості користувачів, обсягу даних чи терміну використання.
Апаратне забезпечення	Вартість може бути пов'язана з необхідністю додаткового апаратного забезпечення для оптимальної роботи програми.
Вимоги до безпеки	Якщо система працює з чутливою інформацією, вимоги до безпеки можуть впливати на вартість розробки та впровадження.
Підготовка персоналу	Вартість може залежати від необхідності підготовки персоналу для користування новою системою.

Програмне забезпечення для автоматизації обліку стає необхідністю для багатьох підприємств, проте його вартість визначається рядом ключових факторів. Поглянемо на це з точки зору цікавих аспектів, які впливають на кінцеву ціну розробки та впровадження програми.

Функціональність програми грає важливу роль у формуванні вартості. Чим більше розширені можливості та функціональні модулі, тим більше інтелекту та ресурсів потрібно вкласти в розробку. Вартість функціональності може виглядати як вартість зручності та ефективності для користувача.

Складність системи також визначає економічний аспект автоматизації обліку. Великі обсяги даних та високий рівень безпеки створюють потребу в потужних програмних рішеннях, що може відобразитися на вартості впровадження. Втіліться в світ складних технологічних викликів та розгляньте, як вони впливають на вартість програм [50].

Інтеграція з іншими системами може як збільшити, так і зменшити вартість. Правильна інтеграція з CRM, ERP чи іншими рішеннями може стати кроком до оптимізації бізнес-процесів та зниження витрат.

Не менш важливим фактором є підтримка та обслуговування програми.

Витрати на технічну підтримку, регулярні оновлення та навчання персоналу також додають свої "камінці" до загального фінансового мозаїчного витвору.

У світі програмного забезпечення ліцензійна політика грає ключову роль. Враховуйте витрати на ліцензії в залежності від кількості користувачів, обсягу даних та терміну використання, і вирубайте власний шлях до оптимальної вартості облікової програми.

Своєчасна подача інформації про якість та результати господарських операцій є ключовою для забезпечення ефективного управлінського обліку у компанії. Прийняття обґрунтованих та перспективних рішень ґрунтоване на конкретних цифрах. В разі, якщо бухгалтерія не може надати актуальну інформацію у будь-який момент, вона стає не ефективним інструментом для керівництва та слабким зв'язком у системі управління, спричиняючи розбіжності та помилки в роботі підприємства.

З урахуванням цього, можна визначити критерії, які визначають якість бухгалтерської програми автоматизації:

1. Логічна взаємодія основних робочих параметрів, що дозволяє кожній господарській операції повноцінно відображатися в бухгалтерії і автоматично синхронізуватися в суміжних областях. Це забезпечує цілісність обліку і достовірність звітів.

2. Простота та наочність в користуванні для зменшення навантаження на персонал облікової служби. Такий підхід дозволяє швидко освоювати нові принципи роботи та перетворює систему автоматизації у зручного помічника, який спрощує повсякденну рутинну роботу.

3. Висока пропускна здатність, що дозволяє швидко вводити необхідні відомості, готувати документацію, формувати проводки тощо. Оперативний облік повинен проводитися в реальному часі, щоб уникнути накладок, помилок і пропусків.

Також важливо, щоб високоякісне програмне забезпечення для бухгалтерського обліку забезпечувало можливість ведення обліку на комп'ютерах

будь-якого рівня складності, було захищене від збоїв і несанкціонованого доступу, а також мало систему екстреного відновлення даних у разі ушкодження. Важливо також, щоб компанія-виробник надавала послугу технічного супроводу для вирішення проблем та навчання персоналу.

Пропоную використовувати програму BAS Комплексне управління підприємством, включаючи його складові - BAS Виробництво, Торгівля та Бухгалтерія, повністю відповідає усім наведеним вимогам. Останні версії програм BAS мають всі необхідні засоби для забезпечення ефективної роботи облікового відділу. Вони обладнані вбудованим калькулятором та базою нормативної документації, надають можливість формування та друку первинних документів, експорту даних і доступу до архівів минулих звітних періодів.

"BAS Бухгалтерія" вирішує всі завдання, пов'язані з бухгалтерською обліковою діяльністю підприємства. У випадках, коли бухгалтерська служба взяла на себе повний облік на підприємстві, включаючи виписку первинних документів та облік продажів, "BAS Бухгалтерія" є ідеальним прикладним рішенням. Зазначте, що це програмне забезпечення може використовуватися виключно для бухгалтерського та податкового обліку. Автоматизацію інших служб, наприклад, відділу продажів, краще здійснювати за допомогою спеціалізованих прикладних рішень BAS або інших систем.

"BAS Бухгалтерія" включає в себе план рахунків бухгалтерського обліку, що відповідає встановленим стандартам, зокрема Наказу Міністерства Фінансів України "Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку і Інструкції про його використання" від 30 листопада 1999 р. №291 [51]. Структура рахунків та організація аналітичного, валютного та кількісного обліку на рахунках відповідають законодавчим вимогам щодо обліку та представлення інформації у фінансовій звітності. При необхідності користувачі можуть самостійно створювати додаткові субрахунки та розрізи для аналітичного обліку.

Пакети BAS дозволяють автоматизувати бухгалтерський облік на підприємстві. Для роботи з ними не потрібні спеціальні навички, достатньо базових

знань комп'ютерної грамотності. Автоматизація обліку за допомогою BAS дозволяє підприємствам підвищити ефективність роботи бухгалтерії та оптимізувати облікові процеси.

Впровадження автоматичних програм BAS Управління торгівлею і Бухгалтерія є складним і відповідальним процесом, який вимагає ретельного планування і підготовки. Для того, щоб нова система автоматизації принесла максимальну користь, необхідно дотримуватися наступних етапів:

1. Аналіз поточної ситуації

На першому етапі необхідно провести аналіз поточної ситуації в організації. Це включає в себе вивчення облікових процесів, виявлення проблем і недоліків, а також визначення цілей і завдань автоматизації.

2. Розробка плану автоматизації

На основі аналізу поточної ситуації розробляється план автоматизації. Цей план включає в себе такі елементи, як:

- масштаб автоматизації (часткова або повна);
- перелік автоматизованих процесів;
- вимоги до програмного забезпечення;
- бюджет автоматизації.

3. Впровадження програмного забезпечення

На третьому етапі здійснюється впровадження програмного забезпечення. Це включає в себе установку програм, навчання персоналу, а також настройку системи відповідно до вимог організації.

4. Можливий етап адаптації

Після впровадження програмного забезпечення може знадобитися період адаптації. Цей період необхідний для того, щоб персонал освоїв нову систему і переконався в її ефективності.

Розробка шляхів оптимізації обліку

На першому етапі необхідно провести аналіз поточної ситуації в організації. Це включає в себе вивчення облікових процесів, виявлення проблем і недоліків, а

також визначення цілей і завдань автоматизації.

При аналізі поточної ситуації необхідно звернути увагу на такі аспекти:

- План рахунків. Чи є він зручним і відповідає потребам організації?
- Аналіз показників. Чи є він якісним і повним?
- Підготовка первинної та звітної документації. Чи здійснюється вона оперативно?
- Облікові реєстри. Чи є вони актуальними?

Серед програмного забезпечення, яке дозволяє формувати інформаційну систему даного класу є BAS. Воно дозволяє забезпечити високу надійність, продуктивність і масштабованість інформаційної системи, організувати роботу з системою через Інтернет в режимі тонкого клієнта або веб-клієнта (через звичайний інтернет-браузер), в т. ч. в «хмарному» режимі, створювати мобільні робочі місця з використанням планшетів і смартфонів під управлінням iOS або Android, змінювати або дописувати код для своїх потреб [52].

Основними перевагами програмного забезпечення BAS ERP є:

- Програмне забезпечення BAS ERP має легкий і зручний інтерфейс. Не потрібно якихось великих знань в сфері ІТ, щоб користувач мав змогу почати роботу.

ERP-система — це комплекс програм для управління підприємством, які працюють на єдиній технологічній платформі, опираються на єдину базу даних (що може також бути інтегрованою з баз даних, отриманих із різних джерел чи систем) і синхронізуються між собою в реальному часі [53].

- Направлений на оптимізацію різних галузей: виробництво, будівництво, освіта, медицина, професійні послуги, телекомунікації та інші.
- Відображає всі бізнес -процеси підприємства у зручній схемі.
- Дає змогу управляти ресурсами підприємства, його витратами, запасами складів.
- Кожному користувачу присвоюється своя роль та налаштовуються певні права доступу.

- Є повністю безпечним, оскільки в якості протоколу використовується HTTPS [54].

Програма займається оптимізуванням різних областей підприємства. Підвищується ефективність управління фінансами, торговими операціями, закупівлями, персоналом. Також можна автоматизувати виробництво, складський облік, прискорити виконання завдань. Автоматично проводяться рутинні завдання, щоб працівники не витрачали на це багато часу [55].

Звичайно, як і в будь-якій програмі, в даному забезпеченні можна виокремити недоліки.

- Технічний недолік. Так як ERP-система має єдину базу даних, відповідно це впливає на роботу забезпечення, багато вимог до серверної частини, через визначається високий рівень складності самої системи. Якщо виникає проблема з електроенергією, зупиняється робота системи, відповідно і самого підприємства.

- Високий рівень витрат на впровадження. Вартість системи залежить не лише від масштабності підприємництва, але і від типу ERP-системи.

- Співробітники мають швидко адаптуватися до системи, так як в системі працюють всі підрозділи, відповідно під кожного працівника свої налаштування.

Окрім того, під час розрахунку вартості впровадження ERP-системи важливо розглядати всі витрати, а не лише вартість ліцензії та послуг компаній, які реалізують їх впровадження, зокрема: витрати, пов'язані з технічним забезпеченням (вартість обладнання, на якому буде встановлено ERP-систему, або ж витрати на купівлю (оренду) серверу та його адміністрування); витрати на приймання фахівців, зайнятих у впровадженні (якщо обслуговуюча компанія, що здійснює впровадження, територіально розташована в іншому регіоні); витрати на навчання працівників підприємства; подальший супровід та доопрацювання встановленої системи тощо.

Враховуючи вищезазначене, можна зробити висновок, що вибір системи управління підприємством BAS ERP сприятиме досягненню високого рівня

стабільності інформаційної системи і підвищить конкурентоспроможність підприємства. Хоча існують переваги та недоліки інформаційної системи, побудованої на основі BAS ERP, переваги мають більший вплив на розвиток підприємства. Впровадження цієї системи забезпечить бізнесу чіткий алгоритм виконання завдань та сприятиме збільшенню прибутку підприємства без необхідності додаткових витрат на утримання персоналу. Зростання розміру підприємства створює більше мотивів вибрати програмне забезпечення BAS ERP.

Всі виявлені проблеми і недоліки необхідно систематизувати і підготувати на їх основі план оптимізації обліку. Цей план повинен включати в себе заходи, спрямовані на усунення виявлених проблем.

Формування завдань для майбутнього ПО BAS.

На підставі списку недоліків бухгалтерії приймається рішення про її повної або часткової автоматизації. Це означає постановку задачі для пошуку і підбору програмного забезпечення.

Базовим пакетом опцій для всіх програм є формування первинної документації, надання облікових реєстрів для рознесення даних по рахунках, формування звітів в сюжеті зрізі діяльності та підготовку податкових і статистичних звітів. Наявність інших необхідних опцій варіативно, і їх наявність слід уточнювати при виборі конкретного програмного рішення.

Вибір програмного забезпечення і комп'ютерної техніки

На підставі підготовленої інформації здійснюється вибір оптимального програмного забезпечення BAS та комп'ютерної техніки для його установки.

При виборі програмного забезпечення необхідно враховувати такі фактори:

- Функціональні можливості програми. Чи відповідають вони потребам організації?
- Простота використання. Чи легко буде навчитися працювати з програмою персоналу?
- Вартість програми.

При виборі комп'ютерної техніки необхідно враховувати такі фактори:

- Технічні характеристики техніки. Чи відповідають вони вимогам програми?
- Вартість техніки.

Впровадження автоматичних програм BAS Управління торгівлею і Бухгалтерія є складним і відповідальним процесом. Для того, щоб він був успішним, необхідно ретельно планувати і готуватися до кожного етапу.

У контексті повномасштабної війни, яка почалася в Україні 24 лютого 2022 року, підприємства, зокрема і ТОВ «ІТЦ«КОМПАС», стали стикатися з викликами, що вплинули на їхню економічну діяльність та вибір програмного забезпечення для автоматизації обліку.

ТОВ «ІТЦ«КОМПАС» зафіксувало певний зсув у виборі програмного забезпечення, обумовлений зростанням вимог до безпеки та стабільності облікових процесів. У зв'язку з ризиками кібератак та нестабільністю в економічній сфері, підприємство акцентує увагу на програмах, які забезпечують високий рівень захисту фінансових даних та ефективність їх обробки.

Серед впливу військового конфлікту на сфери діяльності ТОВ «ІТЦ«КОМПАС», особливо виділяється збільшений обсяг робіт з консультування з питань інформатизації. Заради оптимального використання ресурсів та підтримки бізнес-процесів у важливий період, підприємство акцентує свої зусилля на виборі програм, які максимально адаптовані до вимог ефективного консультування в умовах нестабільності.

Додатковим фактором впливу є ремонт та обслуговування інформаційно-технічного обладнання. З урахуванням важливості тривалої функціональності комп'ютерів та периферійних пристроїв, підприємство ретельно вибирає програмне забезпечення, яке дозволяє оперативно виявляти та усувати несправності.

Війна також позначила себе на роздрібній торгівлі обладнанням та програмним забезпеченням. Зростання попиту на комп'ютери, периферійні пристрої та програмне забезпечення викликає потребу в оптимальних облікових системах для точного відстеження товарно-матеріальних цінностей.

У важкий період військових дій, ТОВ «ІТЦ«КОМПАС» усвідомлює, що

вибір правильного програмного забезпечення для автоматизації обліку стає не лише технічним завданням, але і стратегічним кроком для забезпечення стійкості та функціональності своєї діяльності в умовах воєнного конфлікту.

3.2. Практичне вдосконалення процесу заповнення звітності підприємства шляхом автоматизації обліку

Практичне вдосконалення процесу заповнення звітності підприємства можна досягти шляхом впровадження автоматизації обліку. Це включає в себе використання сучасного програмного забезпечення для фінансового обліку, яке дозволяє автоматизувати ключові завдання, такі як ведення бухгалтерського обліку, формування фінансової звітності, планування та контроль фінансової діяльності.

Автоматизація обліку матеріальних цінностей може бути досягнута за допомогою систем складського обліку та програм, які автоматизують облік руху матеріалів та забезпечують ефективний контроль над матеріальними запасами.

Для обліку основних засобів та необоротних активів ефективною буде інтеграція програм, які автоматизують ведення обліку, нарахування амортизації та забезпечують надійний контроль над цими активами [56].

Облік витрат та доходів може бути полегшений завдяки програмам, які автоматизують цей процес та дозволяють швидко формувати звітні документи про фінансові результати.

Крім того, автоматизація обліку кадрів дозволить ефективно вести кадровий облік, автоматично нараховувати заробітну плату та забезпечувати ефективний контроль над кадровими ресурсами.

У сфері обліку продажів, закупівель, виробництва та збуту, використання спеціалізованих програм може спростити ведення обліку, автоматизувати формування звітності та забезпечити швидкий доступ до необхідної інформації.

Це практичне впровадження автоматизації обліку допомагає підприємству

підвищити ефективність, знизити ймовірність помилок та забезпечити більш швидке та точне формування звітності.

У світлі необхідності постійного вдосконалення обліково-фінансової системи нашої компанії, було вирішено провести аналіз поточного стану звітності та оцінити можливості для автоматизації процесів.

У результаті аналізу звітності підприємства ТОВ «ІТЦ«КОМПАС» було виявлено наступні недоліки у поточному процесі заповнення звітності:

- Ручний облік і формування звітності призводить до помилок і затримок.
- Облікові дані розрізнені та не завжди доступні в необхідній формі.
- Неможливо швидко отримати аналітичну інформацію для прийняття управлінських рішень.

У сучасному бізнес-середовищі підприємство ТОВ «ІТЦ«КОМПАС» виявилось, що його процеси обліку великою мірою ґрунтуються на ручній роботі. Враховуючи розмаїття завдань, які потрібно виконати, від обліку основних засобів до контролю за кадровою політикою та управлінням фінансами, важливо вдосконалити ці процеси через впровадження систем автоматизації. Далі розглянемо кожен з обраного переліку облікових процесів та запропонуємо конкретні рішення з використанням українських бухгалтерських програм MEDOC, FREDO, 1C, BAS.

Для скорочення часу заповнення документів і зниження ймовірності помилки при їх складанні, було запропоновано створення програми, яка автоматично вставлятиме необхідні реквізити в документ на початковому етапі його складання. Це сприятиме ефективнішому та точнішому процесу документообігу на підприємстві, спрощуючи завдання операторів та забезпечуючи високу якість заповнення.

Перелік документів розглянемо нижче в таблиці, яка повина виявити:

- подвійне використання окремих елементів інформації у різних документах;

- відповідність інформації, яка міститься в об'єкті дослідження, завданню, що ставиться перед ним у досліджуваному документі;
- відповідність будь-якого документа його призначенню;
- спосіб використання документа в місці його застосування.

Визначити перелік таких документів можна за допомогою таблиці 3.3 повторюваності показників в документах.

Таблиця 3.3 - Повторюваність показників у документах

Найменування окремих реквізитів	Види документів					Всього
	Звіт про прибутки та збитки	Акт приймання-передачі	Рахунок-фактура	Бухгалтерський баланс	Відомість оплати праці	
Реквізити організації	+	+	+	+	+	5
Податкові відрахування	+			+	+	3
ПДВ			+	+		2
Прибуток/збиток	+			+		2
Виручка від реалізації	+					1
Відрахування в пенсійний фонд				+	+	2
Відрахування на медичне страхування				+	+	2
Посилання на договір		+				1
Відкладення податкових зобов'язань	+			+		2

Розроблено автором на основі даних ТОВ «ІТЦ «КОМПАС»

За даними таблиці 3.3 видно, що найбільш часто використовуваними реквізитами є відрахування: на страхування, до Пенсійного фонду; а також реквізити організації і прибуток/збиток. Дана пропозиція призведе до оптимізації роботи персоналу, прискорить складання документів та зменшить кількість помилок в них.

Для усунення недоліків ручного обліку пропоную прийняти рішення про

автоматизацію наступних процесів:

- Облік матеріальних цінностей:

На сучасних підприємствах управління матеріальними цінностями вимагає не лише точності та ефективності, але й використання передових інструментів та технологій. Одним з ключових кроків у цьому напрямку є впровадження автоматизації обліку, яке може значно полегшити та оптимізувати виробничі процеси.

При вирішенні завдань з обліку матеріальних цінностей на підприємстві, важливо враховувати комплексність цього процесу та його велике вплив на ефективність виробничих операцій. Для досягнення максимальної результативності та точності в обліку матеріалів, рекомендується використовувати спеціалізовані програмні продукти, такі як українські розробки MEDOC чи Fredo.

Однією з ключових переваг автоматизації обліку матеріальних цінностей є можливість в режимі реального часу відстежувати прихід та витрати матеріалів. Системи, такі як MEDOC, забезпечують автоматичний обмін даними з постачальниками, що дозволяє оперативно реагувати на зміни в обсягах поставок та попиту на ринку. Використання цих програм також дозволяє автоматично реєструвати витрати при виробництві, спрощуючи процес бухгалтерського обліку та забезпечуючи вірність фінансової звітності.

Крім того, програми для обліку матеріальних цінностей можуть враховувати індивідуальні особливості підприємства, допомагаючи в оптимізації управління запасами та автоматично генерувати прогнози для забезпечення необхідних запасів. Це особливо важливо у виробничому середовищі, де точність обліку матеріалів має прямий вплив на ефективність виробничого процесу та фінансові показники підприємства [57].

Рекомендації та етапи для автоматизації обліку матеріальних цінностей наведено в таблиці 3.4.

Таблиця 3.4 - Рекомендації та етапи для автоматизації обліку матеріальних цінностей

Етап	Рекомендації	Програми та Засоби
1.	Вибір програмного продукту	MEDOC, Fredo
2.	Настроювання системи прогнозування	Можливості Fredo та MEDOC для аналізу історичних даних та змін на ринку
3.	Імплементація електронного обміну з постачальниками	Використання функцій MEDOC для автоматичного замовлення та отримання матеріалів
4.	Школа користувача та підтримка	Організація навчання користувачів за допомогою Fredo та MEDOC, забезпечення технічної підтримки

Розроблено автором на основі даних ТОВ «ІТЦ «КОМПАС»

Вибір програмного продукту: При виборі програмного продукту для обліку матеріальних цінностей слід звертати увагу на його можливості і сумісність з іншими системами обліку на підприємстві. Програми, такі як «Fredo», відзначаються своєю гнучкістю та здатністю інтегруватися з різними бізнес-процесами.

Настроювання системи прогнозування: Ефективне використання програм для обліку матеріальних цінностей передбачає налаштування системи прогнозування. Важливо враховувати історичні дані та зміни на ринку для точного прогнозування необхідних запасів та уникнення надлишкових витрат.

Імплементація електронного обміну з постачальниками: Забезпечення ефективності обліку матеріальних цінностей також включає в себе впровадження електронного обміну даними з постачальниками. Це не лише спрощує процес замовлення та отримання матеріалів, але й дозволяє швидко реагувати на зміни в ціновій політиці або обсягах поставок.

Школа користувача та підтримка: Перед впровадженням програмного продукту важливо організувати навчання користувачів та забезпечити доступ до технічної підтримки. Це допомагає максимально використовувати функціонал

програми та уникнути можливих проблем в процесі експлуатації.

Такий комплексний підхід до автоматизації обліку матеріальних цінностей дозволяє не лише оптимізувати внутрішні процеси підприємства, але і гнучко реагувати на зміни в економічному середовищі.

- Облік основних засобів та необоротних активів:

Зараз на ТОВ «ІТЦ«КОМПАС» облік основних засобів та необоротних активів ведеться вручну, що призводить до частих помилок та неповноцінної інформації. Такий підхід ускладнює моніторинг стану активів та негативно впливає на прийняття управлінських рішень.

Для ефективного обліку рекомендується вибрати програмне забезпечення, яке враховує специфіку діяльності ТОВ «ІТЦ«КОМПАС». Програми, такі як 1С або BAS, надають широкі можливості для автоматизації обліку, враховуючи різні типи активів та їхні взаємовідносини.

Перехід до автоматизованої системи повинен включати імпорт існуючих даних з ручних обліків. Це дозволить зберегти історію обліку та уникнути втрати важливої інформації.

Перехід до централізованої бази даних у програмі спростить доступ до інформації та дозволить проводити аналіз забезпечення основних засобів та необоротних активів в реальному часі.

Для покращення точності та актуальності даних рекомендується інтеграція з технологіями Інтернету речей. Це дозволить вести моніторинг стану обладнання в реальному часі та автоматично оновлювати інформацію в системі обліку.

Автоматизована система повинна включати можливість автоматичного планування технічного обслуговування та ремонту основних засобів. Це гарантує їхнє найефективніше використання та тривалий термін служби.

Система має враховувати автоматичний розрахунок амортизації з урахуванням всіх необхідних параметрів, щоб забезпечити коректність фінансової звітності.

В таблиці 3.5 наведено рекомендації для обліку основних засобів.

Таблиця 3.5 - Рекомендації для обліку основних засобів

Етап	Рекомендації	Програми та Засоби
1.	Вибір програмного продукту	1С, BAS
2.	Імпорт існуючих даних	Забезпечення інтеграції з існуючими ручними обліками
3.	Створення централізованої бази даних	Розгляд можливостей централізованої системи
4.	Інтеграція з технологіями IoT	Застосування IoT для моніторингу стану обладнання
5.	Планування технічного обслуговування	Налаштування автоматичного графіку обслуговування
6.	Розрахунок амортизації	Автоматизований розрахунок амортизації в системі

Розроблено автором на основі даних ТОВ «ІТЦ «КОМПАС»

Ця таблиця слугує детальним планом дій для підприємства ТОВ ІТЦ "КОМПАС" з впровадження автоматизованої системи обліку основних засобів та необоротних активів. Вона враховує кожен аспект, починаючи від вибору програмного продукту і закінчуючи розрахунками амортизації.

- Облік витрат та доходів: В рамках автоматизації обліку витрат та доходів на ТОВ ІТЦ "КОМПАС" можна автоматизувати такі операції:

1. Відображення надходжень та видатків. Це включає в себе внесення даних з первинних документів до облікових регістрів, а також формування проводок.

2. Формування звітності про витрати та доходи. Це включає в себе формування таких звітів, як бухгалтерський баланс, звіт про фінансові результати, звіт про рух грошових коштів та інші.

3. Контроль витрат і доходів. Це включає в себе аналіз витрат і доходів, а також порівняння фактичних показників з плановими.

Для впровадження автоматизації обліку витрат та доходів на ТОВ ІТЦ "КОМПАС" необхідно провести такі етапи:

1. Аналіз існуючої системи обліку. На цьому етапі необхідно визначити, які операції необхідно автоматизувати.
2. Вибір бухгалтерської програми. На цьому етапі необхідно вибрати бухгалтерську програму, яка відповідає потребам підприємства.
3. Навчання персоналу. На цьому етапі необхідно навчити персонал використовувати бухгалтерську програму.
4. Впровадження програми. На цьому етапі необхідно встановити бухгалтерську програму та налаштувати її відповідно до потреб підприємства.

- Облік кадрів:

Процес автоматизації обліку кадрів можна розділити на наступні етапи:

1. Підготовка: уа цьому етапі необхідно провести аналіз існуючої системи обліку кадрів та визначити потреби підприємства в автоматизації.
2. Вибір програмного забезпечення: уеобхідно вибрати програмне забезпечення, яке відповідає потребам підприємства.
3. Впровадження: Треба встановити та налаштувати програмне забезпечення, а також навчити співробітників його використовувати.
4. Відстеження та підтримка: уа цьому етапі необхідно відстежувати ефективність автоматизованої системи та надавати підтримку співробітникам у разі необхідності.

Електронна база даних працівників є основою будь-якої автоматизованої системи обліку кадрів. Ця база даних містить інформацію про всіх співробітників підприємства, включаючи особисті дані, кваліфікації, досвід роботи та інші важливі відомості.

Автоматизована база даних працівників має ряд переваг перед традиційними паперовими картками та таблицями. Вона дозволяє:

1. Ефективно зберігати та обробляти інформацію про співробітників.
2. Забезпечити доступ до інформації про співробітників у режимі

реального часу.

3. Автоматизувати завдання, пов'язані з управлінням персоналом, такі як підготовка документів, ведення обліку робочого часу та розрахунки заробітної плати.

Автоматизована система планування робочого часу дозволяє ефективно планувати робочий час співробітників, враховуючи графік роботи, відпустки, перерви та інші параметри. Це може допомогти підприємству:

1. Оптимізувати використання робочого часу.
2. Забезпечити дотримання трудового законодавства.
3. Покращити баланс між роботою та особистим життям співробітників.

Автоматизована система обліку винагород та витрат на персонал дозволяє вести облік заробітної плати, премій, соціальних виплат і інших витрат. Система автоматично розраховує податки та відрахування, що може допомогти підприємству:

- Забезпечити своєчасність та точність розрахунків заробітної плати.
- Зменшити ризик помилок та неточностей.
- Поліпшити контроль над витратами на персонал.

Автоматизація обліку кадрів є важливим кроком для будь-якого підприємства, яке прагне підвищити ефективність управління персоналом та продуктивність праці. Впровадження автоматизованої системи обліку кадрів може принести ряд переваг, включаючи економію часу та ресурсів, підвищення точності та якості, поліпшений контроль та можливість для прийняття більш ефективних рішень.

Введення сучасного програмного забезпечення для автоматизації облікового процесу на підприємстві "ІТЦ"КОМПАС" визначає значний позитивний вплив на загальні робочі процеси.

Прискорення часу ведення обліку:

Впровадження програмного забезпечення BAS вплинуло на загальні робочі процеси підприємства "ІТЦ"КОМПАС", особливо щодо ефективності ведення

обліку. За період з 2021-2023 та на майбутній 2024 рік спостерігається значне скорочення часу, витраченого на цей процес, що свідчить про високу продуктивність нової системи.

Розглянемо час, який зазвичай витрачається на ручне ведення обліку у годинах за період з 2021 по 2023 роки, а також розглянемо прогнозований час на 2024 рік з урахуванням впровадження автоматизації обліку. Цю інформацію можна знайти у таблиці 3.6, а також відсотковий зріст за рік представлено на рисунку 3.2.

Таблиця 3.6 - Середній час ведення обліку (години)

Рік	2021	2022	2023	2024 (прогнозування)
Час, г	160	110	80	60

З 2021 по 2023 рік спостерігається значний зниження часу ведення обліку, з 160 годин у 2021 році до 80 годин у 2023 році.

Прогнозований час на 2024 рік становить 60 годин, що ще менше, ніж у 2023 році.

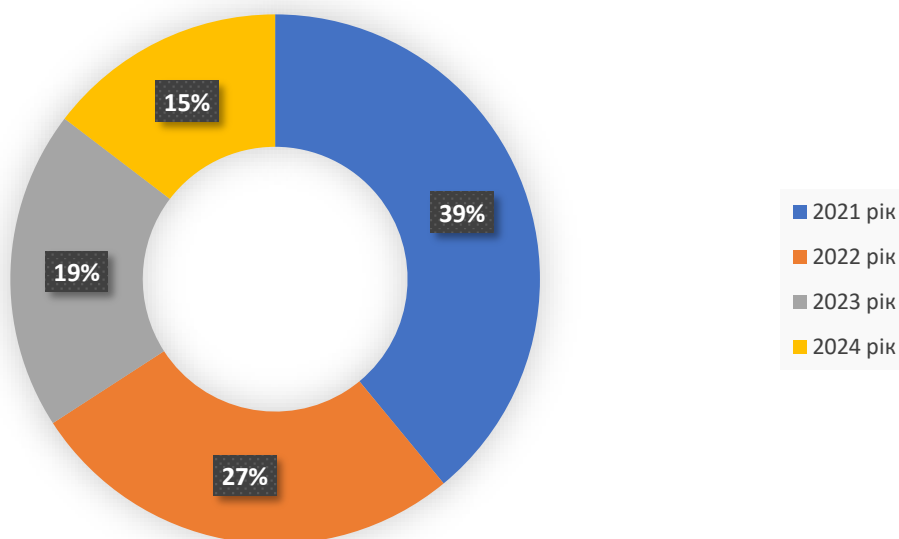

Рисунок 3.2 - Динаміка часу ведення обліку з 2021 по 2023 рр. та прогноз на 2024 рік з урахуванням автоматизації, %

За рахунок автоматизованих процесів, таких як швидке введення первинних даних та інтеграція різних блоків фінансової інформації, вдалося забезпечити не тільки зменшення часу ведення обліку, але й підвищення точності цього процесу.

Нова система BAS значно полегшила роботу наших бухгалтерів. За допомогою автоматизованих функцій введення та обробки даних, ми спостерігаємо не лише зменшення часу ведення обліку, але і збільшення точності результатів. Наприклад, завдяки швидкому доступу до фінансових звітів, наші бухгалтери мають змогу оперативно реагувати на фінансові тенденції та розробляти стратегії ефективного управління ресурсами підприємства.

Прискорення отримання звітності:

Програма BAS дозволяє суттєво прискорити процес формування звітності, полегшуючи процес управління та прийняття стратегічних рішень. Зазначене прискорення створює умови для швидкого та ефективного доступу до необхідної інформації, що є ключовим фактором для успішного управління фінансами підприємства. Розглянемо динаміку часу на формування звітності за квартали протягом кожного року від 2021 до прогнозованого 2024 року в таблиці 3.7.

Таблиця 3.7 - Динаміка часу на формування звітності за квартали з 2017-2024 рр.

Рік	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024 (прогнозування)
1 квартал, год.	30	28	25	26	23	22	20	15
2 квартал, год.	29	26	24	25	22	21	19	14
3 квартал, год.	28	25	23	24	21	20	18	13
4 квартал, год.	27	24	22	23	20	19	17	12

Розроблено автором на основі даних ТОВ «ІТЦ «КОМПАС»

Аналізуючи детальний час на отримання звітності, ми бачимо, що завдяки впровадженню програмного забезпечення BAS, спостерігається стабільне

скорочення часових витрат протягом років. Прогнозований час на отримання звітності в 2024 році становить всього 15 годин. Це свідчить про ефективність системи та її вплив на оптимізацію внутрішніх облікових процесів підприємства. Зменшення часових затрат дозволяє оперативно отримувати необхідну інформацію, що є ключовим фактором для ефективного прийняття стратегічних рішень управліннями.

Запровадження системи автоматизації обліку є стратегічним кроком для підприємства, спрямованим на вдосконалення всіх аспектів фінансового управління. Результатом цього процесу буде не лише покращення робочих процесів та забезпечення швидкого доступу до інформації, але і значне поліпшення фінансової стійкості підприємства [58].

Очікувані економічні переваги від впровадження автоматизації стають ще більш ефективними, враховуючи зменшення витрат, прискорення формування звітності та підвищення якості фінансової інформації. Детальний аналіз та порівняння результатів підтверджують, що цей проект приведе до вагомих позитивних змін, які позначаться на фінансовому становищі та конкурентоспроможності підприємства.

Для підвищення фінансової стійкості та рентабельності підприємства рекомендується проводити подальший аналіз динаміки цих показників, розглядати можливі стратегічні зміни та оптимізацій процесів. Ось деякі можливі кроки для підвищення фінансової стійкості та прибутковості підприємства:

- Оптимізація витрат (аналізування всіх витрат підприємства та визначення можливостей їх оптимізації. Це може включати в себе раціоналізацію процесів, зменшення надмірних витрат або пошук більш ефективних постачальників та ресурсів).
- Розширення ринків збуту (пропонується розглянути можливість розширення до нових ринків або введення нових продуктів або послуг. Це може допомогти збільшити дохід та розширити клієнтську базу).
- Ефективне управління запасами (потрібно зосередити увагу на оптимізації

управління запасами, щоб зменшити витрати на їх зберігання та забезпечення. Використовування методів обліку запасів, які найкраще відповідають специфіці вашого бізнесу допоможе в майбутньому скоротити витрати).

- Модернізація технологій (впровадження нових технологій та систем автоматизації, які можуть підвищити продуктивність та знизити витрати).
- Маркетинг та реклама (інвестування в маркетинг та рекламні кампанії для збільшення обсягів продажів та підвищення відомості про бренд компанії).
- Співробітництво та стратегічні партнерства (співпраця з іншими підприємствами або укладення стратегічних партнерств, які можуть допомогти взаємному росту та розвитку).
- Фінансове планування (ретельно розробити фінансовий план на майбутні роки, враховуючи прогнози доходів і витрат, щоб забезпечити стабільність та ріст).
- Моніторинг та аналіз (проведення постійного моніторингу фінансових показників та аналізування динаміки для своєчасного виявлення проблем та прийняття відповідних заходів).

Усі ці стратегії та дії можуть бути корисними для підвищення фінансової стійкості та прибутковості підприємства. Важливо продовжувати моніторити ринкові умови та адаптувати бізнес-стратегію відповідно до змін [59].

Запровадження автоматизації обліку дозволить підприємству:

- Підвищити ефективність ведення обліку та формування звітності.
- Знизити ймовірність помилок.
- Покращити доступ до облікової інформації.

Очікуваний економічний ефект від реалізації проекту з автоматизації обліку становить:

- Зниження витрат на ведення обліку на 20%.
- Збільшення швидкості формування звітності на 50%.
- Покращення якості звітності.

Отже, запровадження автоматизації обліку є стратегічно важливою ініціативою, яка відкриває нові можливості для ефективного розвитку обліково-фінансової системи підприємства.

ВИСНОВОК ДО РОЗДІЛУ 3

Отже, проведений аналіз третього розділу дипломної роботи надав можливість висвітлити ключові аспекти ефективності впровадження програмного забезпечення BAS на підприємстві «ІТЦ«КОМПАС». Однією з важливих складових є автоматизація обліку кадрів, включаючи електронну базу даних працівників, систему планування робочого часу та обліку винагород та витрат на персонал. Це дозволяє підприємству ефективно управляти персоналом, забезпечуючи точність та своєчасність обліку.

Завдяки електронній базі даних працівників, інформація про кожного співробітника зберігається та обробляється ефективно, що надає можливість оперативно отримувати актуальні дані про персонал. Система планування робочого часу допомагає оптимізувати використання часу, дотримуючись трудового законодавства та покращуючи баланс між роботою та особистим життям співробітників.

Надто, автоматизована система обліку винагород та витрат на персонал сприяє своєчасності та точності розрахунків, зменшуючи ризик помилок. Впровадження програмного забезпечення BAS позитивно позначилося на часових витратах на ведення обліку, що свідчить про високу продуктивність системи та стабільний позитивний тренд у використанні часових ресурсів [66].

Результати аналізу підтверджують, що введення автоматизації в обліку кадрів є стратегічно важливою ініціативою, яка призводить до істотного підвищення ефективності внутрішніх облікових процесів підприємства. Враховуючи зменшення часових затрат, підприємство здатне оперативно отримувати необхідну інформацію, що має вирішальне значення для прийняття стратегічних управлінських рішень.

Крім того, аналіз показав, що запровадження автоматизації обліку впливає на фінансове становище підприємства. Ефективне ведення обліку та формування звітності сприяють покращенню робочих процесів та підвищенню якості

фінансової інформації. Враховуючи вагомі позитивні зміни, можна зробити висновок про великий економічний ефект від впровадження автоматизації обліку на підприємстві «ІТЦ«КОМПАС».

Для підвищення фінансової стійкості та рентабельності, рекомендується подальший аналіз та стратегічне планування. Оптимізація витрат, розширення ринків збуту, ефективне управління запасами, модернізація технологій, маркетинг та реклама, співробітництво та стратегічні партнерства, фінансове планування та постійний моніторинг є ключовими стратегіями для досягнення цієї мети.

Отже, висновки аналізу третього розділу є переконливим підтвердженням того, що впровадження програмного забезпечення BAS та автоматизація обліку кадрів на підприємстві «ІТЦ«КОМПАС» є ключовими стратегічними ініціативами, які сприяють підвищенню ефективності, покращенню фінансового становища та забезпечують стійкий розвиток підприємства.

ВИСНОВКИ

У магістерській роботі наоснові проведених досліджень було розроблено та впровадженно систему автоматизації обліку на підприємстві ТОВ "ІТЦ"КОМПАС" з метою покращення робочих процесів та оптимізації фінансового управління. Результати проведеного дослідження дозволили зробити такі узагальнення і висновки.

Звітність підприємства є джерелом інформації про його фінансовий стан, результати діяльності та рух грошових коштів. Ця інформація необхідна для прийняття управлінських рішень, оцінки ефективності діяльності підприємства та його фінансового стану. Автоматизація обліку дозволяє поліпшити якість облікової інформації, її достовірність та своєчасність, а також зробити її більш доступною для користувачів.

Після аналізу звітності та фінансового стану підприємства «Інформаційно-Технічний Центр «КОМПАС», можна зробити ряд ключових висновків. Підприємство відзначається значущим внеском у сферу інформаційно-технічних послуг та є важливим учасником на ринку. Основні напрямки його діяльності, такі як консультування, розробка програмного забезпечення та технічне обслуговування, підтверджують його ключову роль у галузі інформаційних технологій.

У фінансовому вимірі важливими є стабільне зростання валового прибутку протягом аналізованого періоду та участь у зовнішньоекономічних операціях. Однак, виявлені проблеми у рентабельності та управлінні витратами вказують на потребу вдосконалення стратегій підприємства. Зменшення чистого прибутку та прибутковості відносно доходу вимагає уваги до оптимізації внутрішніх процесів та управлінських рішень.

Системні труднощі у сфері обліку та звітності, а також недостатня автоматизація, стали причиною затримок у поданні фінансової інформації. Необхідність розширення та вдосконалення облікової політики підприємства стає

очевидною.

Узагальнюючи аналіз фінансової діяльності підприємства «Інформаційно-Технічний Центр «КОМПАС» за період з 2017 по 2022 рік в дьому розділі, можна визначити кілька ключових висновків.

1. Підприємство демонструє стабільний ріст валового прибутку, що свідчить про його успішність у реалізації продукції чи послуг. Однак рентабельність та прибутковість відносно доходу зазнають коливань, що може свідчити про вплив різноманітних факторів, таких як зміни в стратегії або кон'юнктура ринку.
2. Високий рівень витрат відносно доходу (близько 84%) вказує на необхідність оптимізації бізнес-процесів та ефективного управління ресурсами. Це може стати пріоритетом для підприємства у зусиллях підвищити чистий прибуток.
3. Важливим показником є валовий прибуток, який продемонстрував стабільний ріст з 2018 по 2022 рік. Зростання цього показника може бути наслідком оптимізації виробничих процесів та підвищення цін на продукцію.
4. Рентабельність підприємства, визначена як відношення валового прибутку до доходу, показала коливання від 5,59% до 8,57%. Зменшення цього показника після високого рівня в 2017 році може вказувати на зміни в стратегії підприємства та потребу в подальшому аналізі.
5. Чистий прибуток, який зменшився протягом періоду з 2017 по 2022 рік, свідчить про певні труднощі в управлінні витратами. Це може бути результатом зростання витрат чи зниження ефективності управління ресурсами.
6. Прибутковість відносно доходу показує, скільки грошей залишається як прибуток відносно кожного гривневого доходу. Цей показник зменшувався протягом аналізованого періоду, вказуючи на нестабільність у цій сфері, що може потребувати подальшого дослідження та заходів для покращення прибутковості.
7. Відношення витрат до доходу, залишаючись високим (приблизно 94%),

демонструє, що підприємство може стикатися з обмеженими можливостями для збільшення чистого прибутку без стратегічної оптимізації витрат. Такий підхід може бути ключовим для підвищення ефективності діяльності.

Узагальнюючи, фінансовий аналіз вказує на певні виклики, але й показує потенціал для подальшого розвитку. Ефективне управління витратами та стратегічне планування можуть стати ключовими факторами для забезпечення стійкості та прибутковості підприємства у майбутньому.

В третьому розділі були запропоновані рекомендації для автоматизації заповнення звітності в майбутньому та прискорення подання звітності в ДПС. Розроблені рекомендації нададуть підприємству ТОВ «ІТЦ «КОМПАС» відкрити для себе широкі перспективи в контексті оптимізації та модернізації його фінансового обліку. Зокрема, цей крок може призвести до значного зменшення часу, який споживається на ведення обліку, завдяки автоматизації процесів. Такий підхід важливий не лише для ефективного використання ресурсів підприємства, але і для надання керівництву швидкої та точної інформації для прийняття стратегічних рішень.

Вибір програми BAS також має потенціал зменшити ймовірність помилок та недорозумінь в облікових документах. Це особливо важливо в контексті складних фінансових операцій та дотримання вимог законодавства. Забезпечення високої точності в обліку може не лише покращити якість фінансової звітності, але й допомогти уникнути можливих фінансових та правових проблем.

Природно, впровадження автоматизації обліку вимагає великої відповідальності та уважності під час вибору та налаштування програмного забезпечення. Однак, якщо цей процес буде проведений системно та професійно, він може стати ключовим кроком для підприємства на шляху до збільшення ефективності та конкурентоспроможності на ринку.

Автоматизація дозволила підприємству покращити якість обліку, збільшити ефективність діяльності та сприяти сталому розвитку у галузі інформаційних технологій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Шевченко Т. В. Інформація бухгалтерського обліку як основа управління підприємством. *Бухгалтерський облік, аналіз та аудит*. 2016. № 5 (9). С. 109–114.
2. «Дорога» малоцінка : облікові тонкощі. *Бухгалтер 911*. 2019. № 37. С.11-13 URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/buh911/2019/september/issue-37/>
3. Гуцаленко Л. В. Облік і звітність суб'єктів малого бізнесу. Київ: ЦУЛ. 2020. 390 с.
4. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16 липн. 1999 р. № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
5. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : Закон України від 28 лют. 2013 р. № 336/22868. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#n17>
6. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо заповнення форм фінансової звітності : Закон України від 28 берез. 2013 р. №433. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13#Text>
7. Уланчук В. С. Звітність підприємств : підручник / за заг. ред. В. С. Уланчука. Київ, 2015. 492 с.
8. Давидов Г. М., Шалімова Н. С. Звітність підприємств : навч. посіб. Київ, 2010. 623 с.
9. Чебанова Н. В. Фінансова звітність підприємств : навч. посібн. Харків, 2017. 444 с.
10. Фінанси підприємств : підручник / за заг. ред. перероб. та доп. А. М. Поддєрьогін. Київ, 2021. 600 с.
11. Катрич Д. В. Захист інформації в ERP-системі підприємства. *Адаптивні системи автоматичного управління*. 2017. № 2. С. 17–25.

12. Клюка, О. О. Автоматизація обліку для підготовки статистичної звітності. *Центр учбової літератури*. Київ, 2020. С. 56-65.
13. Коваленко, О. В. Автоматизація обліку як фактор підвищення якості фінансової звітності. *Київський національний економічний університет*. Київ, 2017. С. 1-18.
14. Ковальчук, Л. В. Автоматизація обліку як фактор підвищення конкурентоспроможності підприємства. *Центр учбової літератури*. Київ, 2020. С. 12-16.
15. Круш П. В. Оцінка бізнесу : навч. посіб. Київ, 2014. 264 с.
16. Букало Н. А. Автоматизація обліку в сучасних умовах. *Економіка*. 2013. № 33 С.56-58.
17. Котляр І. М., Бержанір І. А. Тенденції розвитку бухгалтерського обліку в Україні. *Актуальні проблеми обліково-аналітичного забезпечення суб'єктів господарювання в умовах сталого розвитку* : матеріали всеукр. наук. - практ. конф. Рівне, 2019. С. 49–50.
18. Пономарьова Т. В. Автоматизація обліку розрахунків з ПДВ: підходи та практичні рішення. *Вісник НТУ*. 2013. № 61 (1040). С. 22–29.
19. Полянська О. А. Проблемні аспекти автоматизації управлінського обліку. *Видавництво Львівської комерційної академії*. 2011. № 35. С. 286–290.
20. Дзюба І. В. Автоматизація обліку як засіб підвищення ефективності підготовки фінансової звітності. *Київський національний економічний університет*. 2017. № 5 С. 75-79.
21. Клюка О. О., Галатюк В. І. Автоматизація обліку та звітності. *Центр учбової літератури*. Київ, 2018. 288 с.
22. Славкова О. П., Гаркуша С. А. Автоматизація обліково-аналітичних процедур отримання інформації. *Наукові праці Полтавської державної аграрної академії*. 2016. Т. 1. № 2 (7). С. 19-25.
23. Шипунова О. В. Автоматизація управління підприємством : основні принципи, функції та підходи. *Актуальні проблеми економіки*. 2011. № 6. С. 25-38.

24. Гончаренко І. М. Автоматизація обліку для підготовки фінансової звітності. *Центр учбової літератури*. 2018. № 3 (10) С. 38-41.
25. Янчева Л. Удосконалення фінансової звітності в інформаційній системі управління підприємств : монографія. Харків: ХДУХТ, 2022. 256 с.
26. Методи нарахування амортизації. URL: <https://buklib.net/books/28921/>
27. Азаренкова Г. М. Фінанси підприємств : навч. посіб. Київ, 2009. 299 с.
28. Бикадоров В. Л., Алексєєв П. Д. Фінансово-економічний стан підприємства : навч. посіб. Миколаїв, 2001. 96 с.
29. Joshi A. Automation in Accounting and Finance: Benefits and Challenges. URL: <https://www.linkedin.com/pulse/automation-accounting-finance-benefits-challenges-anagha-joshi>
30. Бази даних, аналіз та електроний документообіг. URL: https://pns.hneu.edu.ua/pluginfile.php/211287/mod_resource/content/1/%D0%A2%D0%B5%D0%BC%D0%B0%201.pdf
31. Тютюнник Ю. М., Дорогань-Писаренко Л. О., Тютюнник С. В. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Полтава, 2020. 430 с.
32. Супрун В. В. Автоматизація обліку як засіб забезпечення ефективності використання ресурсів. *Центр учбової літератури*. Київ, 2020. № 11. С. 14-17.
33. Кравченко А. В. Автоматизація обліку як інструмент забезпечення інформаційної безпеки. *Центр учбової літератури*. Київ, 2018. № 2. С. 33-35.
34. Цигилик І. І., Кропельницька С. О., Мозіль О. І. Економічний аналіз господарської діяльності підприємств : навч. посіб. Київ, 2018. 208 с.
35. Статут підприємства ТОВ «ІТЦ«КОМПАС». URL: <http://itc-compass.com/>
36. Швиданенко Г. О. Управління капіталом підприємства : навч. посіб. Київ, 2018. 497 с.
37. Швець В. Г. Теорія бухгалтерського обліку : підручник. / за заг. ред. В.Г. Швець. Київ, 2018. 560 с.
38. Сидоренко О. М. Автоматизація обліку як засіб забезпечення

збереження даних. *Центр учбової літератури*. Київ, 2019. № 12. С. 19-21.

39. Міжнародні стандарти фінансової звітності : Закон України від 12 берез. 2013 р. № 929_010. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_010#Text

40. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16 липня 1999 року № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>

41. Про затвердження Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань : Закон України від 2 вер. 2014 р. № 879. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14#Text>

42. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» : Закон України від 27 квіт. 2000 р. № 92. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00#Text>

43. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку : Закон України від 31 груд. 1999 р. № 318. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text>

44. Побережець О. В., Гусєв А. О. Фінансовий аналіз як інструмент оптимізації податкового навантаження підприємства. *Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління*. 2020. № 3 (46). С. 122–133.

45. Фінанси бізнесу : підручник / за заг. ред. Н. С. Ситник. Львів, 2019. 432 с.

46. Фінансова звітність: принципи підготовки. URL: <https://osvita.ua/vnz/reports/accountant/16719/>

47. Павелчак-Данилюк О. Обґрунтування програмного забезпечення для автоматизації бухгалтерського обліку на підприємствах. *Вісник ТНТУ*. 2014. № 1. С. 209-218.

48. Ізмайлова К. В. Сучасні технології фінансового аналізу: навч. посіб. Київ, 2019. 148 с.

49. Гончаренко В. В. Автоматизація обліку як засіб підвищення ефективності управління підприємством. *Центр учбової літератури*. Київ, 2019. №

2 С. 41-43.

50. Супрун І. В. Автоматизація обліку як засіб забезпечення прозорості фінансової звітності. *Київський національний економічний університет*. Київ, 2017. № 6 С. 12-15.

51. Про затвердження плану рахунків бухгалтерського обліку та інструкції про його застосування Мінфін України: Закон України від 30 лист. 1999 р. № 291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99#Text>.

52. Про затвердження Методичних рекомендацій по застосуванню регістрів бухгалтерського обліку малими підприємствами : Закон України від 29 груд. 2000 р. № 356. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0356201-00#Text>

53. Що таке ERP-система та навіщо вона потрібна? URL: <https://www.netsoft.com.ua/Chto-takoye-ERP-sistema-i-zachem-ona-nuzhna-BAS-ERP.html>

54. Чечуліна О. Застосування принципів бухгалтерського обліку та фінансової звітності на практиці. URL: <https://uteka.ua/ua/publication/budget-13-seminari-materiali-ta-vidpovid-47-zastosuvannya-principiv-buxgalterskogo-obliku-ta-finansovoi-zvitnosti-na-praktici>.

55. Шара Є. Ю. Фінансовий облік : навч. посіб. Київ, 2016. 336 с.

56. Чухлата Ж. Г. Фінансова звітність як джерело інформації для аналізу витрат підприємств. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2018. № 62. С. 156-157.

57. Яцишин Н. Фінансовий аналіз підприємства: навч. посібн. Тернопіль, 2017. 384 с.

58. Ярмішко С. В. Сучасні проблеми обліку розрахунків з оплати праці та шляхи їх удосконалення : навч. посіб. Київ, 2018. 240 с.

59. Шеверя Я. В. Методичні підходи до аналізу фінансової звітності в умовах глобалізації : монографія. Київ : Центр навчальної літератури, 2022. 224 с.

60. Біляченко О. Л. Особливості відображення програмного забезпечення на рахунках бухгалтерського обліку. *Вісник Житомирського державного*

технологічного університету. 2010. № 4 (54). С. 22-26.

61. Головацька С. І. Стратегічне спрямування обліково-аналітичного забезпечення управління витратами підприємства. *Бухгалтерський облік, аналіз та аудит*. 2017. № 5 (10). С. 136–139.

62. Гребенюк О. М. Автоматизація обліку як інструмент забезпечення достовірності фінансової звітності. *Центр учбової літератури*. 2018. № 4 С. 36-39.

63. Карпусь Я. В. Переваги та недоліки впровадження ERP-систем для підвищення ефективності діяльності підприємства. *Розвиток європейського простору очима молоді: економічні, соціальні та правові аспекти праці* : матеріали всеукр. наук.-практ. конф. (Харків, 22 квітня 2016 р.) Харків, 2016. С. 554–559.

64. Кузьмінський Ю. Оцінка ефективності впровадження інформаційних технологій у бухгалтерський облік. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2017. № 7. С. 27-31.

65. Писаренко Т. Оцінювання податкового навантаження на діяльність суб'єктів господарської діяльності. *Галицький економічний вісник*. 2020. Т. 65. № 4. С. 114–120.

66. Петіна Л. В. Особливості автоматизації управлінського та бухгалтерського обліку на сільськогосподарських підприємствах. *Економіка*. 2010. № 25. С. 26–29.

67. Петрук О. М. Гармонізація національної системи бухгалтерського обліку : монографія. Житомир: ЖДТУ, 2005. 420 с.

68. Полтініна О. П. Управління вартістю підприємства : навч. посіб. Харків, 2017. 140 с.

69. Реслер М. В. Загальні підходи до впровадження автоматизованого управлінського обліку. *Бізнесінформ*. 2016. № 1. С. 321-323.

70. Шигун М. М. Розвиток моделювання системи бухгалтерського обліку: теорія і методологія : монографія. Житомир: ЖДТУ, 2009. 632с.

ДОДАТОК А

Таблиця А1 - Звіт про фінансові результати за 2017 рік, тис грн.

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1641.2	1706.1
Інші операційні доходи	2120		5.5
Інші доходи	2240	10.5	
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	1651.7	1711.6
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1104.5)	(1081.2)
Інші операційні витрати	2180	(405.4)	(322.9)
Інші витрати	2270	()	()
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(1509.9)	(1404.1)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	141.8	307.5
Податок на прибуток	2300	(25.5)	(55.4)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	116.3	252.1

Таблиця А2 - Звіт про фінансові результати за 2018 рік, тис грн.

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1 220,3	1 641,2
Інші операційні доходи	2120	-	-
Інші доходи	2240	4,0	10,5
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	1 224,3	1 651,7
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(768,7)	(1 104,5)
Інші операційні витрати	2180	(382,4)	(405,4)
Інші витрати	2270	(3,3)	(-)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(1 154,4)	(1 509,9)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	69,9	141,8
Податок на прибуток	2300	(12,6)	(25,5)

Продовження таблиці А2 - Звіт про фінансові результати за 2018 рік, тис грн.

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	57,3	116,3

Таблиця А3 - Звіт про фінансові результати за 2019 рік, тис грн.

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1 464,6	1 220,3
Інші операційні доходи	2120	5,1	-
Інші доходи	2240	-	4,0
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	1 469,7	1 224,3
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1 380,0)	(768,7)
Інші операційні витрати	2180	(1,4)	(382,4)
Інші витрати	2270	(6,1)	(140,0)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(1 387,5)	(1 291,1)
Фінансовий результат до оподаткування	2290	82,2	(66,8)
Податок на прибуток	2300	(14,8)	(12,6)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	67,4	(79,4)

Таблиця А4 - Звіт про фінансові результати за 2020 рік, тис грн

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1513.7	1464.6

Продовження таблиці А4 - Звіт про фінансові результати за 2020 рік, тис грн

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Інші операційні доходи	2120	2.9	
Інші доходи	2240	5	5.1
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	1521.6	1469.7
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1380.3)	(1380)
Інші операційні витрати	2180	(45)	(1.4)
Інші витрати	2270	(6.3)	(6.1)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(1431.6)	(1387.5)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	90	82.2
Податок на прибуток	2300	(16.2)	(14.8)
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	73.8	67.4

Таблиця А5 - Звіт про фінансові результати за 2021 рік, тис грн

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1600.4	1513.7
Інші операційні доходи	2120	3.2	2.9
Інші доходи	2240	6.7	5
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	1610.3	1521.6
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1420.7)	(1380.3)
Інші операційні витрати	2180	(48.5)	(45)
Інші витрати	2270	(7.8)	(6.3)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(1477)	(1431.6)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	133.3	90
Податок на прибуток	2300	(23.5)	(16.2)
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	109.8	73.8

Таблиця А6 - Звіт про фінансові результати за 2022 рік, тис грн

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1685.2	1600.4
Інші операційні доходи	2120	4.1	3.2
Інші доходи	2240	7.9	6.7
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	1697.2	1610.3
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1492.3)	(1420.7)
Інші операційні витрати	2180	(49.8)	(48.5)
Інші витрати	2270	(8.3)	(7.8)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(1550.4)	(1477)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	146.8	133.3
Податок на прибуток	2300	(26.1)	(23.5)
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	120.7	109.8

ДОДАТОК Б

ВИПИСКА

**з Єдиного державного реєстру юридичних осіб,
фізичних осіб-підприємців та громадських формувань
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
"ІНФОРМАЦІЙНО-ТЕХНІЧНИЙ ЦЕНТР "КОМПАС"**

Ідентифікаційний код юридичної особи:

37802998

Місцезнаходження юридичної особи:

Україна, 85300, Донецька обл., місто Покровськ, вулиця ПРОКОФ'ЄВА, будинок 82

Дата та номер запису в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб- підприємців та громадських формувань: 01.09.2020, 1002711070010001062

Прізвище, ім'я та по батькові осіб, які мають право вчиняти юридичні дії від імені юридичної особи без довіреності, у тому числі підписувати договори, та наявність обмежень щодо представництва від імені юридичної особи:

Ялоза Анастасія Анатоліївна (ЗГІДНО СТАТУТУ) - керівник
РОМАНЮК НАТАЛЯ ОЛЕКСІЇВНА (Повноваження: Вчиняти дії від імені юридичної особи, у тому числі підписувати договори тощо (ОБМЕЖЕННЯ - ЗГІДНО СТАТУТУ)) - представник

Відомості, отримані в порядку інформаційної взаємодії між Єдиним державним реєстром юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань та інформаційними системами державних органів: 24.11.2011, ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ, 37507880

24.11.2011, 948/29-014-2, ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ДПС У ДОНЕЦЬКІЙ ОБЛАСТІ, ПОКРОВСЬКО-ДОБРОПІЛЬСЬКЕ УПРАВЛІННЯ, ПОКРОВСЬКА ДПІ (М.ПОКРОВСЬК) , 43142826, (дані про взяття на облік як платника податків)

23.11.2011, 05-32-02-1707/05323, ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ДПС У ДОНЕЦЬКІЙ ОБЛАСТІ, ПОКРОВСЬКО-ДОБРОПІЛЬСЬКЕ УПРАВЛІННЯ, ПОКРОВСЬКА ДПІ (М.ПОКРОВСЬК), 43142826, 2, (дані про взяття на облік як платника єдиного внеску)

Види економічної діяльності:

- 62.02 Консультування з питань інформатизації (основний);
- 43.21 Електромонтажні роботи;
- 46.43 Оптова торгівля побутовими електротоварами й електронною апаратурою побутового призначення для приймання, записування, відтворення звуку й зображення;
- 46.49 Оптова торгівля іншими товарами господарського призначення;
- 46.51 Оптова торгівля комп'ютерами, периферійним устаткуванням і програмним забезпеченням;
- 46.52 Оптова торгівля електронним і телекомунікаційним устаткуванням, деталями до нього;
- 82.11 Надання комбінованих офісних адміністративних послуг;
- 82.19 Фотокопіювання, підготування документів та інша спеціалізована

допоміжна офісна діяльність;

95.11 Ремонт комп'ютерів і периферійного устаткування;

95.21 Ремонт електронної апаратури побутового призначення для приймання, запису, відтворення звуку й зображення;

95.22 Ремонт побутових приладів, домашнього та садового обладнання;

46.66 Оптова торгівля іншими офісними машинами й устаткуванням;

46.69 Оптова торгівля іншими машинами й устаткуванням;

46.90 Неспеціалізована оптова торгівля;

47.19 Інші види роздрібної торгівлі в неспеціалізованих магазинах;

47.41 Роздрібна торгівля комп'ютерами, периферійним устаткуванням і програмним забезпеченням у спеціалізованих магазинах;

47.43 Роздрібна торгівля в спеціалізованих магазинах електронною апаратурою побутового призначення для приймання, запису, відтворення звуку й зображення;

47.61 Роздрібна торгівля книгами в спеціалізованих магазинах;

47.62 Роздрібна торгівля газетами та канцелярськими товарами в спеціалізованих магазинах;

47.78 Роздрібна торгівля іншими невживаними товарами в спеціалізованих магазинах;

47.91 Роздрібна торгівля, що здійснюється фірмами поштового замовлення або через мережу Інтернет;

58.29 Видання іншого програмного забезпечення;

62.01 Комп'ютерне програмування;

62.03 Діяльність із керування комп'ютерним устаткуванням;

62.09 Інша діяльність у сфері інформаційних технологій і комп'ютерних систем;

63.11 Оброблення даних, розміщення інформації на веб-вузлах і пов'язана з ними діяльність;

69.20 Діяльність у сфері бухгалтерського обліку й аудиту; консультування з питань оподаткування;

70.22 Консультування з питань комерційної діяльності й керування;

71.20 Технічні випробування та дослідження;

33.12 Ремонт і технічне обслуговування машин і устаткування промислового призначення;

33.13 Ремонт і технічне обслуговування електронного й оптичного устаткування;

33.14 Ремонт і технічне обслуговування електричного устаткування

Назви органів управління юридичної особи: Загальні збори учасників товариства
Запис про перебування юридичної особи в процесі припинення:

Відомості відсутні

Вид установчого документа:

Відомості відсутні

Інформація для здійснення зв'язку:

0623925141, 0623924065

Номер, дата та час формування виписки:

176549484832, 04.09.2020

09:14:52

**Центр надання адміністративних послуг м.
Покровськ**

Яценко Н.Т.